

13.10.47.
ENSV AMETIÜHINGUTE KESKNÕUKOGU

**JUHISEID
KOLLEKTIIV-
LEPINGUTE
SÕLMIMISEKS**

1947. A.

RK

POLIITILINE KIRJANDUS · TALLINN 1947

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

„Tööviljakus on lõppkokkuvõttes kõige tähtsam, kõige olulisem uue ühiskondliku korra võiduks.“

V. LENIN.

„Et kindlustada tööstuse ja põllumajanduse edasiarenemist, tuleb tarvitusele võtta uusi akumulereimisallikaid, likvideerida ebaõkonoomsus, juurutada isetasuvust, alandada omahinda ja suurendada tööstuse sisemist akumulatsiooni.“

J. STALIN.

JUHISEID KOLLEKTIIVLEPINGUTE SÕLMIMISEKS 1947. A.

RK „POLIITILINE KIRJANDUS“

TALLINN 1947

A-16495

12830

SISUKORD

Kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. aastaks — V. V. Kuznetsov, <i>ÜAUKN</i> esimees	3
Kollektiivlepingute sõlmimisest ettevõtetes — (<i>Tass</i>)	18
Kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. a. — <i>Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu Presiidiumi määrus</i> 18. veebruarist 1947. a. . .	20
Kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. a. peale Eesti NSV tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtteis — <i>Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu Presiidiumi määrus</i> 1. III 1947. a.	33
NSVL Transport-Masinaehituse Ministeeriumi Kolomna Lenini ja Töö Punalipu ordenit kandva Kuibõševi-nimelise veduriehtustehase kollektiivlepingu projekt 1947. a. peale	42
Transport-Masinaehituse Ministeeriumi ja Transport-Masinaehituse Tööliste Ametiühingu Keskkomitee direktiivkiri kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. a.	64
..... tehase 1947. a. plaani ülesanded (vorm)	71
Küsimused ja vastused seoses kollektiivlepingute sõlmimisega	73
• Leningradi ettevõtete kollektiivide üleskutse kõigile Nõukogude Liidu tööstuse töölisele, inseneridele, tehnikuile, meistreile ja teenistujaile	76

V. V. KUZNETSOV, ÜAUKN esimees

NSV Liidu Ministrite Nõukogu kiitis heaks ÜAUKN ettepaneku sõlmida 1947. aastal eelmiste aastate eeskujul kollektiivlepingud tööstus-, transpordi- ning ehitusettevõtetes administratsioonide ja ametiühingute käitiskomiteede vahel.

Kollektiivleping on üks tähtsamaid tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate laiade masside loova aktiivsuse organiseerimise vahendeid partei ja valitsuse poolt meie maa rahvale esitatud suurte ülesannete lahendamiseks. Ettevõtte majandusliku juhtkonna ja tööliskollektiivi vastastikustel kohustustel põhinev kollektiivleping aitab kaasa tööliste, inseneride, tehnikute ja teenistujate laiade masside aktiivsele osavõtule tootmisprotsessist, tõstab nende vastutust tootmisplaanide täitmise, ettevõtte sisemiste ressursside parema kasutamise eest.

Sõja-aastate jooksul ja pärast sõda on tööliste koosseis ettevõtteis tunduvalt muutunud. Tööstusesse, transpordi alale ja ehitustöödele on tulnud palju uusi töölisi. Neid tuleb aidata kiiremini omandada töö sotsialistlikke harjumusi. Kollektiivleping muutub heaks uute tööliste sotsialistliku kasvatamise vahendiks.

Meie maal, kus töörahvas töötab mitte kapitalistidele, vaid iseenele, oma sotsialistlikule riigile, kogu rahva hüvanguks, on töö muutunud au, vapruste ja kangelaslikkuse asjaks. Nõukogude inimeste ennastsalgav töö aitas meie Kodumaal saavutada täieliku võidu verivaenlaste üle ja tulla sõja rasketest katsumustest välja veelgi tugevamana ja karastatumana. Meie sotsialistliku Kodumaa töölised, insener-tehnilised töötajad ja teenistujad on teadlikud sellest, et

¹ Käesolev artikkel on sm. Kuznetsovi poolt 18. veebruaril 1947 ÜAUKN Presiidiumi istungil peetud kõne lühendatud stenogramm.

mida paremini tööstus plaane täidab, seda rohkem annab see toodangut, seda rohkem saab elanikkond kaupu oma tarvete rahuldamiseks. Töötajate materiaalse ja elu-olulise seisukorra parandamine on lahutamatult seotud kogu rahvamajanduse tõusuga. Ametiühingu-organisatsioonid peavad seda uutele töölistele päevast päeva selgitama.

Kollektiivlepingute sõlmimine ja seejärel lepingusse sissevõetud kohustuste täitmise süstemaatiline kontrollimine tõstavad kahtlemata tööliste aktiivsust, aitavad arendada tootmise, töö, töötasu, tööliste ja teenistujate elutarbelise ning materiaalse teenindamise organiseerimises esinevate puuduste asjalikku kriitikat ja aitavad kaasa nende puuduste kõrvaldamisele.

Partei on korduvalt rõhutanud kollektiivlepingu kui olulise ja organiseeriva vahendi suurt tähtsust tööliste ja teenistujate kõige laiemate kihtide aktiivsele võitlusele kaasa-tõmbamiseks riiklike plaanide täitmisele ja ületamisele. UK(b)P XVI kongressi resolutsioonides on öeldud: „Kollektiivlepingute arutamine selle tähtsamates osades suurtel töö-liskoosolekul peab muutuma reegliks. Ainult kollektiivlepingu üksikasjalise läbiarutamise protsessis kõigi ametiühinguliikmete poolt, kelle kohta see käib, saavad igale tööli-sele selgeks tingimused, mis määravad tema teenistuse suu-ruse, nende kohustuste täitmise vajaduse, mis talle pannakse kollektiivlepinguga.“

Kollektiivleping on administratsiooni ja ametiühingu käitiskomitee kui töölis-kollektiivi esindaja kahepoolne kohustus. Töölistel ja majandusmeestel Nõukogude Liidus ei ole ega võigi olla klassivastuolusid. Just selles seisabki põhi-line erinevus meie kollektiivlepingute ja kapitalistlikes riikides sõlmitavate kollektiivlepingute vahel, kus töölisel tuleb end kaitsta ekspluateerimise vastu, võidelda ettevõtja-kapitalistiga töötasu alandamise ja tööpäeva pikendamise vastu ning oma elutaseme säilitamise eest. Meil on kollektiivlepingut sõlmivad pooled ühe ja sama klassi esindajad ja taotlevad ühiseid eesmärke: igati laiendada ja edasi viia sotsialistlikku tootmist, tõsta tööviljakust ning sel alusel parandada töötajate materiaalset heaolu ja tõsta kultuurilist taset.

Ametiühingutele on tehtud ülesandeks teostada suurt organiseerimis- ja kasvatustööd töötajate hulgas. Et täita ja ületada viisaastaku plaan, oleme me kohustatud tunduvalt tõstma nõudlikkust iga töötaja suhtes, kutsuma üles iga töolist, inseneri, tehnikut ja teenistujat ausalt täitma talle pandud kohustusi. Kollektiivleping aitab kahtlemata kaasa töödistsipliini tugevdamisele, aitab pidada võitlust omakasupüüdjate, logelejate ja nende inimeste vastu, kes püüavad töötada riigile võimalikult vähem, enesele aga ahmida raha võimalikult rohkem.

Partei XVI kongressi otsustes seisis:

„Püüdes kollektiivlepingute sõlmimisel saavutada tööliste, esmajoones tööstusproletariaadi materiaalse ja kultuurilis-heaolulise seisukorra parandamist, peavad ametiühingud eriti tähelepanelikult tundma õppima trustide, majandusühingute ja ettevõtete tööstuse seisukorda, arvestades antud majandusühingu seisukorda, ja rahvamajanduse arenemise huvisid tervikuna, mis on töölisriigi majanduseks.

Kollektiivlepingute sõlmimisel peavad ametiühingud otsustavalt kõrvaldama bürokratismi elemendid majandusorganite poolt ja kitsad tsunfti-huvilised trade-unionistlikud tendentsid ametiühingu organite poolt.

Olles ametiühingute ja majandusorganite kahepoolseks kohustuseks peab kollektiivlepingut tegelikult täidetama kõigis selle osades mitte ainult majanduslike organisatsioonide, vaid ka ametiühingutesse organiseeritud tööliste poolt“.

Neil partei XVI kongressi näpunäidetel on ka käesoleval ajal suur tähtsus.

*

Kollektiivleping peab sisaldama ettevõtte tootmis- ja majanduselu põhiküsimusi, samuti ka valitsuse ning partei otsustest tulenevaid tööliste ja teenistujate materiaalse ning elutarbelise teenindamise parandamise küsimusi.

1946. aastal viis tööstus põhiliselt lõpule sõjajärgse tootmise ümberkorraldamise.

1947. aastal — viisaastaku teisel aastal — esitasid partei ja valitsus sotsialistlikule tööstusele uued suured ülesanded. Käesoleval aastal tuleb teha suur samm edasi vaenlase oku-

patsiooni all olnud rajoonide taastamisel ja saavutada tööstuse, transpordi ning põllumajanduse edasine kasv. Meilt nõutakse veel kiiremat edasiliikumise tempot. Meil on olemas kõik võimalused selleks, et täita ülesanded, mis partei, valitsus ja seltsimees Stalin meile seavad.

Suured reservid peituvad sotsialistlikus majanduses. Need tuleb rakendada ja rakendatakse nõukogude inimeste abiga sotsialistliku isamaa teenistusse. Paljud tuhanded meie Kodumaa patrioodid otsivad uusi võimalusi tööviljakuse tõstmiseks.

Kollektiivleping peab kõigepealt, sisaldama administratsiooni ja tööliskollektiivi nimel käitiskomitee kohustuse täita ning ületada toodangu väljalaske riiklik plaan. Ülesanded, mis on valitsuse poolt plaani järgi kindlaks määratud, on kohustuslikud nii majandusjuhtidele kui ka tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate kollektiividele. Administratsioon ja käitiskomiteed on kohustatud lähtuma sellest, et valitsuse poolt kindlaks määratud ettevõtte plaan on minimaalseks ülesandeks; kollektiivlepingute sõlmimisel tuleb tingimata otsida sisemisi võimalusi ja vahendeid plaani ületamiseks.

Suurt tähelepanu tuleb pöörata tööviljakuse kasvu tagavate abinõude väljatöötamisele ja rakendamisele.

Lepingutes tuleb ette näha konkreetsed kohustused, mis on suunatud tööviljakuse edasisele tõstmisele kaheksatunnilise tööpäeva täieliku ärakasutamise alusel. Administratsioon peab koos stahhaanovlaste ja insener-tehniliste töötajatega välja töötama organisatsiooniliste ja tehniliste abinõude plaani, mis kindlustaks tööviljakuse suurenemise, praagi ja omahinna vähenemise ning produktsiooni kvaliteedi tõstmise; tuleb kasutusele võtta konkreetsed abinõud uue tehnika ja täiuslikumate tehnoloogiliste protsesside rakendamiseks, palju tööd nõudvate protsesside mehhaniseerimiseks, vooluviisilise ning lintsüsteemilise tööprotsessi rakendamiseks, seadmete otstarbekamaks kasutamiseks ja töö paremaks organiseerimiseks. Käitis- ja jaoskonnakomiteed on kohustatud süstemaatiliselt kontrollima organisatsiooniliste ja tehniliste abinõude rakendamise plaani täitmist ning koos administratsiooniga töölistele ja teenistujatele igas kvartalis selle plaani täitmise käigu üle aru andma.

Kollektiivlepingu tingimuste väljatöötamise juures tuleb ettevõtetes vajalikku tähelepanu pöörata igasuguste kadude ja mittetootlike kulude likvideerimisele.

Paljudes ettevõtetes ei täida tunduv hulk töölisi veel töönorme. Näiteks ei tule Tööpingitööstuse Ministeeriumi ettevõtetes 14 protsenti töölistest veel normidega toime. Eriti kõrge on norme mittetäitvate tööliste protsent söetööstuses. On tingimata vajalik otsustavalt kõrvaldada põhjused, mis takistavad töölistel normi täitmist.

Paljudes ettevõtetes esinevad veel suured tööseisakud, mis vähendavad märgatavalt tööviljakust. Musta Metallurgia Ministeeriumi tehastes ületasid terasesulatamise ahjude tööseisakud 1946. aastal 11 kuu jooksul veerandi tööajast. Samasugune on pilt Idarajoonide Naftatööstuse Ministeeriumi ettevõtetes.

Majandusjuhid on kohustatud võtma otsustavaid abinõusid tarvitusele tööseisakute ärahoidmiseks ja kiireks likvideerimiseks ning kindlustama seadmete õigeaegset remonti. Käitiskomiteed peavad aitama käitise administratsiooni võitluses tööseisakute vastu, peavad organiseerima töölisi, inserte ja tehnikuid ettenähtud abinõude kiireks rakendamiseks, peavad kasutusele võtma ühiskondliku mõjutuse abinõusid tööseisakute süüdlaste vastu.

Kollektiivlepingusse peavad olema sisse võetud mõlemate poolte kohustused eesrindlike töömeetodite levitamiseks ja kõikide tööliste tõstmiseks eesrindlaste tasemele. Ametiühingu-organisatsioonidel tuleb igati toetada käitise „Pariisi Kommuun“ stahhaanovlasest juurdelõikaja sm. Matrossovi algatust, kes tegi ettepaneku stahhaanovlike töömeetodite rakendamise plaani väljatöötamiseks, tekstiiltööstuse novatorite — mitmel teljel töötajate, müürseppade ja teiste ehitustööliste, eesrindlike terasekeevitajate, mäetöönduse kiirmeetodeil kaevanduskäike ehitavate tööliste, söetööstuse eesrindlike söeraiujate initsiatiivi levitamiseks. Igas ettevõttes tuleb organiseerida stahhaanovlaste töömeetodite uurimist, nende kogemuste edasiandmist teistele töölistele stahhaanovlaste koolides individuaalse ja brigaadide kaupa õpetamise ning tootmisalase instrueerimise teel.

Kollektiivlepingusse tuleb võtta abinõud, mis on suunatud leiutusliku ja ratsionaliseerimistöö tugevdamisele ettevõtte-

tes. Administratsioon ja käitiskomitee peavad andma iga-
kõlgselt abi tehase insener-tehnilistele töötajatele nende tea-
duslikus uurimistöös uusima tehnoloogia, töö ja tootmise
uute organiseerimismeetodite rakendamisel, tootmisprotses-
side mehhaniseerimise küsimuste läbitöötamisel, uute masi-
nate konstrueerimisel, nende käsitamise õppimisel ja välja-
laskmisel.

Kollektiivlepingu väljatöötamisel ja arutamisel tuleb töö-
liste, inseneride ning tootmisjuhtide tähelepanu juhtida
kõige rangema kokkuhoiu küsimustele tooraine ja materja-
lide kulutamisel ning praagi vastu võitlemise tugevdamisele.
See on oluline seetõttu, et paljudes ettevõtetes on praagist
tekkinud kahjud eriti suured. 1946. aastal oli Transpordi-
masinatööstuse Ministeeriumi ettevõtetes toodangu praagist
põhjustatud kahjud seitsme kuu jooksul 130 000 000 rubla,
Autotööstuse Ministeeriumi ettevõtetes — 65 300 000 rubla.

*

Kollektiivlepingute sõlmimine kutsub kahtlematult välja
uue sotsialistliku võistluse tõusu ettevõtetes. Käitiskomitee
on kohustatud aitama jaoskondade kollektiividel, vahetus-
tel, brigaadidel ja üksikuil töölistel igal kuul konkreetsete
sotsialistlike kohustuste enda peale võtmist. Käitiskomitee
peab koos administratsiooniga igal kuul kontrollima nende
kohustuste täitmist ja teatama kontrollimiste tulemustest
töölistele. Võistluste tulemusi ja võitjate nimesid tuleb töö-
liste ning teenistujate seas laialdaselt populariseerida. Käi-
tiskomitee on kohustatud kogu kollektiivi informeerima sel-
lest, kuidas täidetakse plaaniülesandeid, organiseerima võist-
luse tulemuste näitamist, stahhaanovlaste ja lööktööliste
arvestamist igal kuul, andma võistluse võitnud töölistele elu-
kutsete järgi aukirju, kandma paremate tööliste nimed
auraamatusse ja panema autahvlile. Stahhaanovlaste initsia-
tiivil arendatakse praegu uue jõuga võistlust samaliigiliste
elukutsete vahel — kaevanduskäikude ehitajate, söeraujate
ja kangrute vahel, samuti samaliigiliste ettevõtete vahelist
võistlust, mis on erinevate ministeeriumide alluvuses.
Ametiühingud ja majanduslikud organisatsioonid peavad
seda initsiatiivi toetama.

Kollektiivlepingutes peavad olema märgitud valitsuse poolt kinnitatud tükitöö, progressiivse tükitöö ja preemiate tasumäärad. Igasuguseid muudatusi tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate töötasu süsteemides võib teatavasti teostada ainult valitsuse otsuse põhjal. See kord jääb kehtima ka kollektiivlepingute sõlmimisel 1947. aastaks. Ametiühingu-organisatsioonide ja majandusmeeste ülesanne seisab selles, et luua tingimused tööviljakuse suurendamiseks ja sellega ühtlasi ka tingimused töötasu tõstmiseks. Sellepärast tuleb kollektiivlepingu kohustuste väljatöötamisel kõigepealt tähelepanu pöörata sellele, et ettevõtetes igati laiendada töötasu alal tükitöösüsteemi rakendamist.

Paljudes tööstusharudes tasutakse suurele osale töölistele ajatöö alusel, see aga pidurdab tööviljakuse ja töötasu suurenemist. Nii on Masina- ja Apraaditööstuse Ministeeriumi esimeses kellatehases ajatöötasul 68 protsenti töölistest, teises kellatehases — 60 protsenti, Moskva Malenkovi-nimelises tehases — 72 protsenti. Tuleb tingimata läbi vaadata kõikjal ajatöö alusel tasutavad tööd, need aga, mida on võimalik normeerida, viia üle tükitöötasu süsteemile. Kollektiivlepingutesse tuleb sisse võtta vastavad ülesanded tööde tükitöötasule üleviimise alal.

Töö normeerimine on ministeeriumides ja ettevõtetes äärmiselt laokile jäetud. Kehtivates normides domineerivad peamiselt katselis-statistilised. Tööpingitööstuse Ministeeriumi tehastes on tehniliste normide osatähtsus ainult 5 protsenti, Masina- ja Apraaditööstuse Ministeeriumi ettevõtetes — 10 protsenti, Elektritööstuse Ministeeriumi ettevõtetes — 15—20 protsenti jne. Katselis-statistiliste normide domineerimine põhjustab „tasuvate“ ja „mittetasuvate“ tööde esinemist, tekib kõrgema ja madalama kvalifikatsiooniga tööliste töötasu võrdsustamine, tööviljakuse kasv on sellega takistatud. Sagedasti põhjustab see ka seda, et rõhuv enamik töölisi ületab tunduvalt töönorme, ettevõtte aga ei täida siiski plaani.

Käesoleva aasta märtsis ja aprillis on reas tööstusharudes ette nähtud normide kontrollimine. See töö langeb kokku kollektiivlepingute sõlmimisega, mis nõuab erilist tähelepanu majanduslikelt organisatsioonidelt ja ametiühingutelt.

Töönormid peavad stimuleerima tööviljakuse kasvu, ergu-

tama lakkamatult administratsiooni ja töölisi töö parendamisele, uusimate tehnikasaavutuste rakendamisele ja töö organiseerimise parendamisele. Seoses sellega tuleb pöörata tähelepanu töölistele, kes saavad pikemat aega tasu ühede ja samade tariifijärkude alusel, kuid kes teevad töid, mis nõuavad kõrgemat kvalifikatsiooni. Selliseid töölisi tuleb kiiremini kõrgemasse järku üle viia.

Käitiskomiteed on kohustatud töölisi aitama kehtivatest töötasu süsteemidest aru saada ja kindlustama kontrolli nende süsteemide rakendamise üle.

Kollektiivlepingute sõlmimisel tuleb tõsist tähelepanu pöörata õigele töötasu arvestamisele ja palga õigeaegsele väljamaksmisele.

*

Töökaitse ja ohutustehnika küsimustele tuleb omistada eriti suurt tähtsust. Sõja jooksul on töökaitse-alane töö jäänud väga laokile. Töökaitse ja ohutustehnika hea seisukord, haigestumiste ja tööõnnetuste vähendamine on aga suure tähtsusega teguriks tööviljakuse edasisel tõstmisel. Kollektiivlepingutes tuleb märkida kõikide põhiliste töökaitseabinõude rakendamise kord ja tähtpäevad: kõikide duši- ja teiste sanitaar-heaolu seadmete seisakuteta töötamise kindlustamine, jaoskondade riietusruumide sisustamine ja kordaseadmine, tööliste õigeaegne varustamine erirõivastuse, erijalatsite ning kaitseseadmetega vastavalt kehtivatele normidele. Tuleb saavutada, et tööpingi või masina juurde ei lastaks ühtki töolist ilma ettevalmistava, otseselt töökohal toimuva instrueerimiseta. Jaoskondades tuleb välja panna plakatid ohutustehnika kohta, organiseerida vestlusi ja konsultatsioone töökaitse, ohutustehnika ning kutsetervishoiu küsimuste üle.

Sel juhul, kui käitiskomitee ja administratsiooni vahel on sõlmitud kokkulepe ohutustehnika alal, mis esitab üksik-asjalise tööde kava jaoskondade järgi, tuleb see kokkulepe jõusse jätta ja tähtsamaid abinõusid lepingus loendades kogu kokkulepe tervikuna lepingule juurde lisada.

Kollektiivlepingus nähakse ette administratsiooni kohustus kõikidele töölistele, insener-tehnilistele töötajatele ning

teenistujatele korraliste ja täiendavate puhkuste andmise kohta käitiskomiteega kooskõlastatud graafiku järgi.

Tootmise suurendamine tegutsevais ja käikulastavais ettevõtteis, uut liiki toodete tootmise organiseerimine, eesrindliku tehnika rakendamine — kõik see nõuab ettevõtete täiendamist kvalifitseeritud kaadritega, tööliste õpetamist ja inser-ter-niiliste töötajate kvalifikatsiooni järjekindlat tõstmist.

Käitiskomiteed peavad aktiivselt aitama majanduslikel organisatsioonidel kaadrite ettevalmistamist ning täiendamist organiseerida ja töölisi tehnilistesse õpingutesse kaasa tõmmata.

Ettevõtete administratsioonile tehakse kollektiivlepingus ülesandeks organiseerida kaadrite tehnilist väljaõpet, anda õppetöö jaoks ruumid, varustada õppijad paberi, kirjutus-tarvete, näitlike õppeabinõudega, kinnistada uued töölised kvalifitseeritud tööliste ja meistrite juurde.

Käitiskomiteed on kohustatud kaasa aitama stahhaanov-laste koolide loomisele, organiseerima igasuguseid loenguid, vestlusi, ettekandeid, korraldama jaoskondades ja klubides konsultatsioone tootmisküsimuste alal.

*

Tööliste ja teenistujate elutingimuste parandamine, liikuvuse vähendamine ning kaadrite kinnistamine käitistes sõltub suurel määral uute elamute ehitamise ja olemasoleva korterifondi remondi plaani edukast teostamisest. Kuid elamute ehitamise plaanid jäid 1946. aastal täitmata ja valit-suse poolt määratud summad on suures ulatuses kasutamata.

Elamuteehitamise plaanidest täideti 1946. aastal kõigi ministeeriumide ja keskasutuste piires ainult 57,9 protsenti, mõne ministeeriumi piires aga veel halvemini, näiteks Ras-kemasinatööstuse Ministeeriumi piires — 37,6 protsenti. Ametiühingu-organisatsioonid ja majandusmehed ei pidanud möödunud aastal vajalikku võitlust elamuteehitamise plaa-nide täitmise eest.

1947. aasta elamuehitamise plaan on rohkem kui kaks korda suurem läinud aasta plaanist. On vaja tarvitusele võtta kõik abinõud selleks, et see programm täidetaks tingi-musteta. Ametiühingud on kohustatud organiseerima kont-rolli elamuehitamise plaanide täitmise üle. Kollektiivlepin-

gusse tuleb sisse võtta mitte ainult assigneeringud elamu- ja kommunaalehituseks ning elamufondi remondiks, vaid ka ettevõttele kinnitatud ehitusobjektide, kapitaalse ja jooksva remondi objektide konkreetne loetelu. Ettevõtete majandusjuhtidele ja käitiskomiteedele tuleb kollektiivlepingutes kohustuseks teha abistada individuaalelamu ehitajaid.

Tööliste korterite varustamine küttega on tähtis üritus, eriti neis rajoonides, kus töölised ei saa seda iseseisvalt hankida. Käitiskomitee ja administratsioon on kohustatud tarvitusele võtma abinõusid tööliste häireteta varustamiseks kütteainetega.

Tuleb saavutada kingsepa-, õmblus- ja teiste töökodade võrgu laiendamist, mis teenindavad ettevõtete töölisi, teenistujaid ning nende perekondi. Administratsioon peab neid töökodasid abistama vajalike materjalide ja tööriistade hankimisel vajalikus koguses.

1947. aastal tuleb tõsiselt parandada tööliste varustamist ja ühiskondlikku toitlustamist. Administratsioon on kohustatud selleks määratud summade ulatuses ette nägema sööklate, kaupluste ja kioskite ehitamise ning laiendamise ja samuti nende kapitaalremondi plaani ning selle plaani ka teostama. Kollektiivlepingutesse tuleb sisse võtta ettevõtte jaoks kinnitatud abimajandite arendamise plaan, samuti abimajandite toodangu ja detsentraliseeritud varumiste kasutamise kord. Käitiskomiteed peavad tunduvalt parandama tööliste varustamise komisjonide ja ühiskondlike kontrolöride tööd.

Ühiskondliku kontrolli teostamisel esineb väga palju puudusi. Nende hulka kuuluvad esijoones vähene aktiivsus kontrolli teostamisel. Ühiskondlikud kontrolörid tuleb välja valida kõige aktiivsemate ja teadlikumate inimeste hulgast, kes on võimelised organiseerima kontrolli teostamist, märkama puudusi ja saavutama kiiresti nende kõrvaldamist.

Administratsioon ja käitiskomiteed peavad ette nägema konkreetseid abinõusid tööliste ja teenistujate abistamiseks individuaal-aiamaapidamise, looma- ja kodulinnukasvatuse alal, aiamaapidajaile maatükkide andmise, seemnete hankimise, inventariga varustamise alal, maa ülesharimise, saagi transportimise ja valvamise juures abistamise alal, samuti kartuli ja juurvilja säilitamise organiseerimise alal.

*

Kollektiivlepingute sõlmimine aitab kahtlemata kaasa ametiühingu-organisatsioonide kultuuritöö arendamisele käitistes. Lepingutes tuleb selleks määratud summade ulatuses ette näha klubide, punaste nurkade, lasteaedade, pioneerilaagrite, medpunktide, puhkekodude, sanatooriumide, profülaktiliste asutuste, staadionide, väljakute ja teiste kultuuri- ning kehakultuuriasutuste remont ja sisustamine.

Tuleb märkida kõigi ehitusobjektide valmistaamise konkreetsed tähtjad.

Ettevõtete administratsioon on kohustatud kindlustama kultuuri- ja lasteasutustele kütte, valgustuse, koristamise, valve ja remondi; ka see kohustus tuleb võtta kollektiivlepingusse. Käitiskomiteed peavad omakorda võtma enda peale kohustuse organiseerida hästi poliitilist kasvatustööd ja kultuuritööd klubides, kultuurihoonetes, raamatukogudes, osakondades ning ühiselamutes.

Seniajani kasutatakse veel palju klubide ja punaste nurkade ruume majanduslikeks otstarveteks. Kollektiivlepinguis tuleb ette näha nende kultuuriasutuste, mida ei kasutata selleks otstarbeks, milleks nad on määratud, vabastamise tähtjad.

On loomulik, et igas tööstusharus võetakse kollektiivlepingusse oma spetsiifilised näitarvud. Kuid kõigis kollektiivlepinguis tuleb säilitada põhilised printsipiaalsed määrused, mis on sõnastatud tüüplepingus.

*

Kollektiivlepingute sõlmimine on tähtis majanduspoliitiline üritus. Ametiühingu- ja majanduslikud organisatsioonid peavad hoolikalt lepingute sõlmimiseks ette valmista ning selle 1947. aasta märtsi- ja aprillikuu jooksul läbi viima.

Esimene ülesanne, mis majanduslikel ja ametiühingu-organisatsioonidel täita tuleb, on direktiivkirjade ettevalmistamine ja nende saatmine ettevõtetele. Need direktiivkirjad peavad sisaldama kollektiivlepingute sõlmimise põhitingimused ja korra.

Direktiivkirjades tuleb märkida iga ettevõtte näitarvud toodangu alal (absoluutses suuruses või protsentides vastavate

näitarvude suhtes eelmisel aastal), tööviljakuse, palga, toodangu omahinna alal, samuti assigneeringud elamu-, elu-oluliseks ja kultuuriliseks ülesehitustööks ning töökaitses. Samuti tuleb ära tuua ettevõttele kinnitatud näitarvud uute kaadrite ettevalmistamise, tööliste ja teenistujate kvalifikatsiooni tõstmise, abimajandite töö alal (sealhulgas looma- ja kodulinnukasvatuse laiendamise alal), individuaalelamuehitamise plaanid, individuaalelamute ehitajaile antava abi suurus ja kuju.

Ametiühingute keskkomiteed peavad direktiivkirjades andma käitiskomiteedele konkreetseid juhendid sotsialistliku võistluse arendamise kohta, tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate abistamise kohta nende töö kvalifikatsiooni tõstmisel, kontrolli teostamise kohta töökaitsesaduste täitmise ja kinnitatud palgasüsteemide õige rakendamise üle, abinõude kohta töödistsipliini kõvendamise ja tööseisakute ning praagi vastu võitlemise alal. Koos direktiivkirjadega tuleb laiali saata tüüp-kollektiivlepingud.

Tüüp-kollektiivlepingud töötatakse välja ametiühingute keskkomitee poolt ühes ministeeriumidega ning kinnitatakse seejärel ÜAÜKN ja ministeeriumide poolt. Need dokumendid tuleb õigeaegselt koostada ja ettevõttele laiali saata.

Direktiivkirjade ja tüüp-kollektiivlepingu sisu peab olema sõnastatud lihtsalt ja selgelt ega tohi tekitada mingisuguseid arusaamatusi.

Saanud direktiivkirja ja tüüplepingu peab ettevõtte direktor koos käitiskomiteega koostama 1947. aasta kollektiivlepingu projekti.

Seejärel läheb projekt üksikasjaliseks arutamiseks tööliste ja teenistujatele osakondade ning vahetuste kaupa.

Kõik käitiskomitee komisjonid, samuti jaoskonnakomiteed ja ametiühingu rühmaorganisaatorid on kohustatud aktiivselt osa võtma lepingu projekti koostamisest ja täienduste läbivaatamisest, mis tööliste ja teenistujate poolt esitatakse.

Kollektiivleping puudutab tootmise, töö ja tööliste ning teenistujate elutingimuste kõige elulisemaid küsimusi. Käitiskomiteed on kohustatud kindlustama ettevõtte tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate massilist ning aktiivset osavõttu lepinguprojekti arutamisest.

Kollektiivlepingute sõlmimine on massiline majanduspoliitiline kampaania. Igas ettevõttes tuleb osakondades luua brigaadid üksikute küsimuste väljatöötamiseks. Neiks küsimusteks on: tööviljakuse tõstmine, töödistsipliini tugevdamine, tootmise uue tehnoloogia omandamine, töökaitse ja ohutustehnika parendamine, tööliste ja teenistujate materiaalse ning eluolulise seisukorra ja nende kultuurilise teenindamise parendamine.

Kollektiivlepingu projekti arutamisel koosolekuil tuleb tähelepanelikult arvestada kõiki tööliste ja teenistujate märkusi ning kindlustada kõigi projekti juurde esitatud paranduste ja täienduste üksikasjaline arutamine. Käitiskomiteed ja administratsioon on kohustatud andma koosolekule üksikasjalisi seletusi juhtudel, kui üksikuid ettepanekuid ühel või teisel motiivil vastu ei saa võtta.

Pärast kollektiivlepingu projekti arutamist osakondade koosolekuil tuleb sellesse teha parandused ja täiendused. Sellisel kujul esitatakse kollektiivlepingu projekt arutamiseks tööliste ja teenistujate üldkoosolekule, kuna suurkätistes — tehaste konverentsidele.

Kollektiivlepingu projekt vaadatakse läbi käitiskomitee ja ettevõtte direktori poolt, kes sellele siis alla kirjutavad ning saadavad registreerimiseks vastavasse ametiühingu keskkomiteesse ja ministeeriumi.

Kõik keskkomiteede, oblasti-, krai- ja käitiskomiteede töötajad, kogu ametiühinguaktiiv tuleb kaasa tõmmata kollektiivlepingute sõlmimise tööle. Ametiühingute keskkomiteed peavad seda tööd juhtima operatiivselt, pidevalt, peavad käitiskomiteesid aktiivselt abistama.

Lepingu sõlmimisel tekkivad lahkkelid ettevõtte administratsiooni ja käitiskomitee vahel üksikutes küsimustes lahendatakse kohapeal ametiühingute keskkomiteede ja kõrgemalseisvate majanduslike organisatsioonide — trustide, peavalitsuste või ministeeriumide — esindajate poolt.

Lahkhelid, mida ei õnnestu kõrvaldada kohapeal, antakse üle ametiühingu keskkomitee ja ministeeriumi korraldusse. Ametiühingu keskkomitee ja ministeeriumi poolt vastuvõetud otsusest teatatakse viivitamatult ettevõtte direktorile ja käitiskomiteele.

Lahkhelid, mille suhtes ametiühingute keskkomiteed ei

lepi kokku majanduslike organisatsioonidega, lahendatakse UAKN ja vastavate ministeeriumide poolt ühiselt, välja arvatud need küsimused, mis kuuluvad NSV Liidu Ministrite Nõukogus läbivaatamisele.

*

Lepingute registreerimine on pandud ametiühingute keskkomiteedele ja ministeeriumidele. Need on kohustatud hooliga kontrollima lepingute sisu, nende vastavust riikliku plaani näitarvudele ja kehtivale seadusandlusele. Ametiühingu keskkomitee koos ministeeriumiga peab viivitamatult ettevõtte administratsiooni ja käitiskomiteed informeerima parandustest või vastavate punktide lepingust väljajätmisest, ära näidates põhjused, mis põhjustasid need parandused või väljajätmised.

Registreeritud kollektiivleping tuleb viia iga töölise ja teenistuja teadvuseni.

Ametiühingute kesk-, oblasti- ja käitiskomiteed peavad sisse seadma süstemaatilise kontrolli kollektiivlepingute täitmise üle. Mitte harvemini kui kord kvartalis tuleb teostada ettevõtetes massiline kontroll lepingute täitmise üle. Kontrollimisele tuleb kaasa tõmmata kõik käitiskomitee komisjonid, jaoskonnakomiteed ja ametiühingu rühmaorganisaatorid.

Käitiskomiteed ettevõtetes peavad koos direktorite, jaoskonna- ja osakonnajuhatajatega kontrollima kollektiivlepinguid punkt punktilt, peavad välja selgitama üksikute kohustuste mittetäitmise põhjused ja süüdlased ning võtma tarvitusele abinõud kõigi kohustuste täielikuks täitmiseks. Süüdlased kohustuste mittetäitmistes tuleb võtta vastavalt seadusandlusele vastutusele.

Käitiskomiteed peavad tegema lepingute massilise kontrollimise tulemustest tööliste ja teenistujate koosolekuil ettekannde.

Niisugune kontroll on administratsiooni ja käitiskomitee töö ülevaatuks riikliku plaani täitmise ning tööliste ja teenistujate materiaalse ning heaolulise seisukorra parandamise alal.

Kollektiivleping peab muutuma kogu ametiühingulise töö aluseks ettevõttes. Partei ja valitsus hindavad ametiühingu-organisatsioonide tööd selle järgi, kuidas nad organiseerivad töölisi, insener-tehnilisi töötajaid ja teenistujaid riiklike plaanide täitmisele ning ületamisele, kuidas nad tegelikult hoolitsevad töötajate materiaalse, elutarbeliste ja kultuuriliste vajaduste rahuldamise eest.

Kollektiivlepingute sõlmimine on tõsiseks eksamiks ametiühingu-organisatsioonidele. Meie aukohustuseks on muuta see suur majanduspoliitiline abinõu meie kodumaa võimsuse kindlustamise ja töörahva heaolu tõstmise uueks vahendiks.

Pole kahtlust, et meie ametiühingud õigustavad seda usaldust, mida bolševike partei, valitsus ja seltsimees Stalin neile on üles näidanud.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu kiitis heaks Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu poolt eelmiste aastate eeskujul esitatud ettepanekud ettevõtete administratsiooni ja vabrikute ning tehaste ametiühingute komiteede vaheliste kollektiivlepingute sõlmimise kohta 1947. aastal.

Kollektiivlepingute sõlmimine on äärmiselt tähtsaks sündmuseks, mille eesmärgiks on kindlustada tootmisplaanide täitmist ja ületamist, tööviljakuse edasist tõusu, töö organisatsioonilise külje parandamist, samuti aga ka majanduslike ja ametiühinguliste organisatsioonide vastutuse tõstmist ettevõtete tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate materiaalsete ja kultuuriliste elutingimuste parandamise eest.

Tüüp-kollektiivlepingud kinnitatakse Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu poolt koos vastavate ministeeriumidega.

Ettevõtetes tulevad kollektiivlepingud sõlmida kooskõlas ministeeriumide 1947. aasta kohta kinnitatud riiklike plaanidega. Kollektiivlepingute sõlmimise kord määratakse kindlaks ministeeriumide ja ametiühingute keskkomiteede direktiivkirjadega, mis on kooskõlastatud Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukoguga.

Nendes direktiivkirjades peavad olema ette nähtud:

a) ettevõtete 1947. aasta riikliku plaani alusel kinnitatud näitajad toodangu väljalaske kohta selle absoluutses väljenduses või protsendiliselt eelmiste aastate vastavate näitajate suhtes, mis hõlmavad tööviljakuse, töötasu, toodangu omahinna, elamute-ehituseks, elutarbelisteks ülesanneteks ja kultuuritööks määratud assigneeringute ning töökaitse küsimusi;

b) uute kaadrite ettevalmistamise ja tööliste ning teenistujate kvalifikatsiooni tõstmise näitajad;

c) abimajandite töö näitajad, mis vastavad ettevõtete kinnitatud plaanidele, sealhulgas ka loomapidamise ja linnukasvatuse laiendamise näitajad;

d) individuaalelamute ehitamise plaanilised näitajad, samuti ka individuaalehitajaile antava abi vormid ja määrad;

e) juhised ametiühingute käitiskomiteedele sotsialistliku võistluse arendamisest, tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate abistamisest nende tööoskuse tõstmisel, tööseadusandlikkuse ja kinnitatud töötasu süsteemide õige teostamise, töödistsipliini kõvendamise ja praagi ning tööseisakute vastu võitlemise kohta.

Kollektiivlepingute sõlmimine tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtetes peab olema teostatud 1947. aasta märtsi- ja aprillikuu jooksul.

Lahkumineku majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide vahel, mis tekivad kollektiivlepingute sõlmimise käigus, tulevad lahendada Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu poolt koos vastavate ministeeriumidega, välja arvatud need küsimused, missugused kuuluvad NSV Liidu Ministrite Nõukogu otsustamisele.

Kollektiivlepingute registreerimine viiakse läbi vastavate ametiühingute keskkomiteede ja ministeeriumide poolt.

(TASS)

KOLLEKTIIVLEPINGUTE SÕLMIMISEST 1947. A.

*Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu Presiidiumi määrus
18. veebruarist 1947. a.*

Möödunud aastate eeskujul kiitis NSVL Ministrite Nõukogu heaks UAUKN ettepaneku kollektiivlepingute sõlmimise kohta 1947. a. tööstus-, transpordi- ning ehitusettevõtete administratsioonide ja käitiskomiteede vahel.

Kollektiivlepingute sõlmimine on tähtsaim üritus, mille eesmärgiks on tootmisplaanide täitmise ja ületamise ning edasise tööviljakuse tõstmise kindlustamine, töö organiseerimise parandamine, samuti ka majandus- ja ametiühinguorganisatsioonide vastutuse tõstmine tööliste, teenistujate ja insener-tehnilise personaali ainelise heaolu tingimuste ja kultuurilise teenindamise parandamise eest.

Möödunud aasta kestel on põhiliselt lõpetatud sõjajärgse tööstuse ümberkorraldamine. Võrreldes 1945. aastaga on tsiviiltoodangu üldmaht kogu tööstuses tõusnud 20% võrra.

1947. a. tuleb astuda suur samm edasi kõigi tööstuse, transpordi ja põllumajanduse harude edasisel arendamisel.

Meil on olemas kõik võimalused partei, valitsuse ja isiklikult seltsimees Stalini poolt ülesseatud ülesannete täitmiseks ja ületamiseks.

Üle kogu maa on uue jõuga arenemas üleliiduline sotsialistlik võistlus 1947. a. — stalinliku viisaastaku teise aasta — plaani ennetähtaegse täitmise eest.

Kollektiivlepingute sõlmimine ja nende täitmise kontroll peavad soodustama tööliste, inseneride, tehnikute ja teenistujate laiade masside veel aktiivsemat osavõttu ettevõtete tootmistegevusest, võitlusest tootmisplaanide täitmise ja ületamise, tööviljakuse tõstmise ja ettevõtete sisetiste ressursside kasutamise eest.

Regulaarne massiline kontroll kollektiivlepingutesse võetud kohustuste täitmise üle ettevõtetes peab tõstma tootmise organiseerimise, töö ja palga, tööliste ja teenistujate olustikulise ja kultuurilise teenindamise puuduste asjalikku kriitikat ning aitama sellega kiiremini kõrvaldada puudusi majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide töös.

Üleliiduline Ametiühingute Kesknõukogu Presiidium määrab:

1. Pidades kollektiivlepingute sõlmimist ettevõtete administratsioonide ja töölikollektiivide vahel tähtsaimaks ürituseks tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate pingutuste organiseerimisel riiklike plaanide täitmiseks ja ületamiseks ning töötajate elutaseme edasiseks tõstmiseks, kohustada ametiühingu-organisatsioone läbi viima 1947. a. märtsi-aprillikuu jooksul kollektiivlepingute sõlmimise kõigis tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtetes.

2. Kohustada ametiühingute keskkomiteesid koos ministeeriumidega ühe nädala jooksul välja töötama antud tööstusharu ühe juhtiva ettevõtte eeskujul kollektiivlepingu ja direktiivkirja tüüpprojektid ning esitama need ÜAÜKN-ile kinnitamiseks.

3. Ametiühingute keskkomiteed ja ministeeriumid peavad direktiivkirjades nägema ette:

a) ettevõtetele 1947. a. riikliku plaani alusel kinnitatud näitajad toodangu kohta absoluutsetes arvudes ehk protsentides, võrreldes eelmise aasta vastavate näitajatega, samuti tööviljakuse, töötasu, toodangu omahinna ja assigneeringute kohta elamute ja heaoluliste ning kultuuriliste hoonete ehitamiseks ja töökaitseks;

b) näitajad uute kaadrite ettevalmistamise ja tööliste ning teenistujate kvalifikatsiooni tõstmise kohta;

c) ettevõtetele kinnitatud plaanilised näitajad abimajandite töö kohta, sealhulgas looma- ja linnukasvatuse arendamise kohta;

d) näitajad individuaalelamute ehitamise kohta, samuti individuaalehitajatele antava abi ulatus ja vormid.

Nendes tööstusharudes, mille ettevõtted alluvad trustidele, antakse üldtähendatud näitajad trustide kaupa, viimased määravad need ettevõtetele;

e) juhised ametiühingute käitiskomiteedele sotsialistliku võistluse arendamiseks, tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate abistamiseks kvalifikatsiooni tõstmisel, tööseadusandluse täitmise ja kinnitatud töötasu süsteemide õige elluviimise kontrollimiseks, töödistsipliini tugevdamiseks ja tööseisakute ning praagi vastu võitlemiseks.

4. Kindlaks määrata, et kollektiivlepingud käitistes töötaks välja käitiste direktorite ja käitiskomiteede poolt tüüp-kollektiivlepingute ja direktiivkirjade alusel.

Ametiühingute kesk-, oblasti- ja käitiskomiteed peavad kindlustama, et vastastikused kohustused kollektiivlepingutes oleksid suunatud rahvamajandusele partei ja valitsuse poolt 1947. aastaks ülesseatud ülesannete täitmisele.

Tööviljakuse alal

5. Ametiühingu-organisatsioonid peavad võtma kohustuse kõikide tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate hõlmamiseks sotsialistlikku võistluste; regulaarselt kontrollima sotsialistlike lepingute täitmist ja aitama mahajäänud töölisi nende kvalifikatsiooni tõstmisel ja tootmisnormide täitmisel; töötama koos administratsiooniga välja osakondade plaanid stahhaanovlike töömeetodite rakendamise kohta.

Ettevõtete majandusjuhatajad võtavad kollektiivlepingutesse sisse organisatsiooniliste ja tehniliste ürituste plaani, millede eesmärgiks on tööviljakuse edasine tõus, uue tehnika ja uute täiuslikumate tehnoloogiliste protsesside rakendamine, palju tööd nõudvate protsesside mehhaniseerimine, konveierite sisseseadmine ja sisseseadete täielikum ära kasutamine.

Käitiskomiteed on kohustatud abistama administratsiooni organisatsioonilis-tehniliste ürituste plaani koostamisel ning regulaarselt kokku kutsuma tootmisnõupidamisi ja konyentse nende plaanide täitmise arutamiseks.

Administratsioon ja käitiskomiteed võtavad kollektiivlepingutesse sisse kohustusi leiutamise ja ratsionaliseerimistöö arendamiseks, ratsionaliseerimissetepanekute kiiremaks ellurakendamiseks, ratsionaliseerijate ja leiutajate

abistamiseks. Majandusjuhatajad on kohustatud andma leiutajatele ja ratsionaliseerijatele ruume, materjale ja tööriistu katsete sooritamiseks ning mudelite ja prooviseadmete valmistamiseks.

Töötasu ja töö normeerimise alal

6. Kollektiivlepingud peavad sisaldama valitsuse poolt kinnitatud tükitöö, progressiivse tükitöö ja premiaaltasude palgamäärad. Kollektiivlepingu sõlmimise ettevalmistamise käigus peavad administratsioon ja käitiskomiteed kontrollima kõiki ajatöid ja kindlaks määrama, milliseid neist on võimalik üle viia tükitöö palgale. Kollektiivlepingutesse tuleb sisse võtta konkreetsed ülesanded 1947. aastal tehniliste normide rakendamiseks vananenud kogemuslik-statistiliste normide asemel.

Ametiühingu-organisatsioonid peavad vähemalt kord kuus kontrollima töökäskude väljaandmise õigeaegsust tööliste, töötasu arvelduse ja palgast kinnipidamise õigsust.

Kollektiivlepingus tuleb ära näidata administratsiooni kohustused tööliste ja teenistujatele palga väljamaksmise tähtaegade kohta.

Ametiühingu-organisatsioonid peavad jälgima, et kollektiivlepingutesse ei võetaks sisse selliseid tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate töötasu süsteeme, mis ei ole kinnitatud valitsuse poolt, ega lubataks kõrvalekaldu mist tariifi-kvalifikatsiooni teatmikest, tariifivõrkudest ja palgamäära tariifidest.

Tööliste ja insener-tehniliste töötajate kaadrite ettevalmistamise alal

7. Ettevõtete majandusjuhid võtavad endile konkreetsed kohustused tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate ettevalmistamise ja kvalifikatsiooni tõstmise kohta.

Administratsioon on kohustatud täiendama käitise raamatukogu tehnilise kirjandusega ja looma insener-tehnilisele personaalile tingimused kvalifikatsiooni tõstmiseks,

teiste ettevõtete eesrindlike töökogemuste tundmaõppimiseks ja ellurakendamiseks oma käitises.

Käitiskomiteedel tuleb regulaarselt korraldada käitise osakondades ja klubides loenguid, vestlusi, ettekandeid ja konsultatsioone tootmise teooria ja praktika kohta, tõmmates sellele tööle kaasa teadlasi, kvalifitseeritud insenere ja stahhaanovlasi.

Töödistsipliini tugevdamise alal

8. Kollektiivlepingusse tuleb sisse võtta administratsiooni kohustust tutvustada igat töolist ja teenistujat käitise sisekorra eeskirjadega, mis on kooskõlastatud ametiühinguga.

Käitiskomiteed peavad korraldama süstemaatilist selgitustööd tööliste ja teenistujate seas töödistsipliini tugevdamiseks, kasvatades neis kõrget vastutustunnet neile usaldatud töö eest, ning abistama administratsiooni vajalike ürituste läbiviimisel tööpäeva täielikuks ärakasutamiseks.

Töökaitse ja ohutustehnika alal

9. Töökaitse ja ohutustehnika osas tuleb kollektiivlepingusse sisse võtta administratsiooni kohustused töötingimuste tervishoidliku parandamise ja selleks otstarbeks määratud summade täieliku ärakasutamise alal.

Töökaitse ja ohutustehnika alal tuleb ette näha tähtsamate ürituste hulgas järgmised:

mehhanismide kaitsete ja ventilatsiooniseadmete ning duširuumide ja teiste sanitaar-olustikuliste seadmete kordaseadmine ja korrashoid; osakondade riietusruumide sisseseadmine; õigeaegne tööliste varustamine kaitseabinõude, erirõivastuse, -jalatsite ja seebiga kinnitatud normide alusel; erirõivastuse pesemise ja parandamise organiseerimine; erijalatsite parandamine; pidev varustamine eritoiduga;

tööliste süstemaatiline instrueerimine töökaitse kohta (vahenditult töökohal); töökohtade ja kardetavate tsoonide varustamine hoiatusmärkide ja ohutustehnika plakatitega; vestluste ja konsultatsioonide korraldamine töökaitse ja ohutustehnika kohta.

Ametiühingu-organisatsioonid võtavad endile kohustused tugevdada kontrolli tööseadusandluse täitmise üle puhkuse, tööaja, puhkepäevade võimaldamise, alaealiste, rasedate ja imetavate naiste töökaitse kohta.

Elamute ja heaolutingimuste parandamise alal

10. Kollektiivlepingutes näidatakse assigneeringud ehitusele ja remondile, elamu- ja kommunaalehituste ning elamute kapitaal- ja jooksva remondi objektide konkreetne loetelu ning tööde teostamise tähtjad; individuaalehitajate abistamine materjalide ja transpordiga. Uurali, Siberi ning Kaug-Ida ettevõtetes tuleb kollektiivlepingutes ette näha käitiste administratsiooni konkreetset kohustused NSVL Ministrite Nõukogu määruse 25. augustist 1946. a. täitmiseks soodustuste kohta töötajatele elamuehituse, isikliku majapidamise soetamiseks laenude andmise ja tööliste ning nende perekonnaliikmete tööstuskaupadega varustamise alal.

Kindlaks määrata, et käitise administratsioon peab jaotama elamispinda käitise majades kooskõlastatult käitiskomiteega.

Tööliste varustuse ja ühiskondliku toitlustamise alal

11. Tööliste varustuse ja ühiskondliku toitlustamise edasise parendamise eesmärgil käitistes tuleb käitise administratsioonil kollektiivlepingusse võtta konkreetset üritused abimajapidamiste töö parandamiseks, sööklate, kaupluste, kioskite ja einelaudade ehitamiseks, remondiks ja sisustamiseks, ühiskondliku toitlustamise kvaliteedi parandamiseks ja hindade alandamiseks ning ühtlasi looma- ja linnukasvatuse arendamiseks tööliste ja teenistujate hulgas.

Kollektiivlepingus tuleb ära näidata abimajandite saaduste hulk, mis läheb 1947. aastal tööliste ja teenistujate toitlustamiseks.

Käitiskomiteed võtavad kohustusi individuaal- ja kollektiiv-aiaaapidamise edasiseks arendamiseks, ühiskondliku kontrolli tugevdamiseks ühiskondlikes toitlustamisettevõtteis, kaubanduses ja abimajapidamistes.

12. Kollektiivlepingutesse tuleb võtta administratsiooni konkreetsed kohustused:

klubide, punaste nurkade, lasteaedade, pioneerilaagrite ja lastekodude, staadionide ning teiste kultuuri- ja spordiasutuste ehitamise, remondi ja sisustamise plaanide täitmise alal (assigneeritud summade piirides);

käitiste tervishoiu-profülaktiliste asutuste võrgu (ravi-punktid, ambulatooriumid, polikliinikud, haiglad, sünnitus-majad, sanatooriumid, profülaktooriumid, puhkekodud) plaanis ettenähtud ehitamise ja remondi, samuti sisustamise ja majandusliku teenindamise alal;

kultuuri- ja lasteasutuste majandusliku teenindamise ja nende küttega varustamise alal.

Käitiskomiteed näitavad kollektiivlepingutes oma konkreetsed kohustused abistamise alal inventari muretsemisel kultuuriasutustele; assigneeringute ulatuse inventari muretsemiseks ja massiliseks kultuuritööks.

Käitiskomiteed võtavad kohustuse poliitilis-kasvatuseks ja massilise kultuuritöö parandamiseks ning tööliste, teenistujate ja nende perekonnaliikmete puhkuse organiseerimiseks.

*

13. Käitiskomiteed peavad kindlustama kollektiivlepingu projekti laialdast arutamist tööliste ja teenistujate üldkoosolekuil jaoskondades ja vahetustes.

On tingimata vajalik tähelepanelikult läbi vaadata tööliste ja teenistujate iga märkus ja ettepanek kollektiivlepingu projekti kohta.

Käitiskomitee ja administratsioon on kohustatud andma üksikasjalisi selgitusi neil juhtudel, kui üksikud ettepanekud on vastuvõtmatud seepärast, et nad on vastuolus plaanis ettenähtud näitajate, rahaliste assigneeringute ja kinnitatud palgasüsteemidega.

Pärast kollektiivlepingu projekti arutamist jaoskondade koosolekuil kantakse kollektiivlepingu projekti administratsiooniga kooskõlastatud parandusi ja täiendusi ning esita-

takse kollektiivlepingu projekt tööliste ja teenistujate üldkoosolekule, suuremates käitistes aga konverentsile arutamiseks.

Üldkoosoleku või konverentsi otsuse põhjal kannavad käitiskomitee ja administratsioon parandused kollektiivlepingusse, kinnitavad ja kirjutavad alla kollektiivlepingu lõpliku teksti ning esitavad selle siis ametiühingu keskkomiteele ja ministeeriumile registreerimiseks.

14. ÜAÜKN Presiidium kohustab ametiühingute kesk-, oblasti- ja käitiskomiteesid piinliku hoolega ette valmistuma kollektiivlepingute sõlmimisele ja läbi viima neid minimaalselt lühikese ajaga.

Käitiskomiteede abistamiseks kollektiivlepingute sõlmimisel tuleb keskkomiteedel komandeerida ettevõtetesse presiidiumi liikmeid, osakonnajuhatajaid ja instruktoreid.

Kõik lahkkelid, mis tekivad kollektiivlepingute sõlmimisel käitise administratsiooni ja käitiskomiteede vahel, tulevad lahendada kohapeal kõrgemaastmeliste ametiühingu- ja majandusorganisatsioonide poolt 3 päeva jooksul. Kooskõlastamata küsimused antakse viivitamatult üle lahendamiseks ÜAÜKN-ile koos vastava ministeeriumiga.

15. Kindlaks määrata, et registreeritud kollektiivleping astub jõusse kollektiivlepingu allakirjutamise päevast, või lepingus ettenähtud tähtajal.

Kinnitada instruksioon kollektiivlepingute registreerimise kohta (vt. lisa).

16. Käitiste juhatajad on kohustatud trükkima kollektiivlepinguid vajalikus tiraažis tööliste ja teenistujatele kättemiseks ning välja panema kollektiivlepingud jaoskondades, punastes nurkades, klubides ja ühiselamutes.

17. Käitiskomiteed on kohustatud iga kolme kuu tagant korraldama kollektiivlepingutes võetud kohustuste täitmise kontrolli ning kontrolli tulemusi arutama tööliste ja teenistujate koosolekudel.

Ametiühingu-organisatsioonid peavad teostama alalist kontrolli kollektiivlepingute täitmise üle ja võtma süüdlasi kollektiivlepingus vastuvõetud kohustuste mittetäitmises vastutusele kehtiva seadusandluse alusel.

18. Teha ametiühingute nõukogudele ja ÜAÜKN volinikele ettepanek osutada praktilist abi ametiühingu-organisat-

sioonidele kollektiivlepingute sõlmimisel ja nende täitmise kontrollimisel.

19. Kohustada ametiühingute keskkomiteid, ametiühingute nõukogusid ja UAUKN volinikke informeerima UAUKN kollektiivlepingute sõlmimise läbiviimisest.

Kinnitada informatsiooni esitamise kord ja tähtajad (vt. lisa).

20. Kohustada ametiühingu-organisatsioone laialdaselt kasutama seinalehti, käitiste ajalehti, raadiot ja klubisid massilise selgitustöö tegemiseks seoses kollektiivlepingute sõlmimisega 1947. a. peale.

Teha ajalehele „Trud“, ajakirjadele „V pomoštš FZMK“ (sm. Tihomirov) ja „Professionalnõje Sojuzõ“ (sm. Topor) toimetustele ettepanek laialdaselt valgustada kollektiivlepingute sõlmimise ja nende täitmise käiku.

UAUKN Presiidium avaldab veendumust, et ametiühingu- ja majandusorganisatsioonid viivad edukalt läbi kollektiivlepingute sõlmimise ja võtavad kõik abinõud tarvitusele selleks, et kollektiivleping muutuks tegelikult tähtsaimaks ürituseks, mille eesmärgiks on 1947. a. — sõjajärgse stalinliku viisaastaku teise aasta — plaani ennetähtaegne täitmine.

ÜLELIIDULISE AMETIÜHINGUTE KESKNÕUKOGU INSTRUKTSIOON KOLLEKTIIVLEPINGUTE REGISTREERIMISE KOHTA

Üldised alused

1. Kollektiivlepingud, mis sõlmitakse üleliidulistele, liidu-
vabariiklikele ja vabariiklikele ministeeriumidele alluvates
käitistes, kuuluvad sunduslikule registreerimisele ameti-
ühingute keskkomiteedes ja vastavates ministeeriumides.

Töörahma saadikute nõukogude täitevkomiteedele allu-
vate käitiste kollektiivlepingud, mis ei kuulu vabariiklike
ministeeriumide süsteemi, registreeritakse ametiühingu
keskkomitees ja oblasti töörahma saadikute nõukogu täitev-
komitees.

2. Vajaduse korral võivad ametiühingute keskkomiteed
ja ministeeriumid (asutused) kollektiivlepingute registree-
rimiseks kohtadele lähetada oma volinikke. Ametiühingute
keskkomiteed ja ministeeriumid määravad volinike asukoha
kindlaks ja teatavad käitistele, kuhu nad peavad esitama
kollektiivlepingu registreerimiseks.

3. Kollektiivlepingud tuleb esitada registreerimiseks koos
lepingus mainitud lisadega kuues eksemplaris hiljemalt 3
päeva jooksul lepingu allakirjutamise päevast.

4. Trustidele või oblasti TSN täitevkomiteedele alluvad
käitised esitavad koos registreerimisele saadetud kollektiiv-
lepinguga trusti või oblasti TSN täitevkomitee tõendi käitis-
tele kinnitatud plaaniliste näitajate ja eriotstarvete järgi
jaotatud assigneeringute kohta ning samuti tõendi kehtivate
palgasüsteemide kohta.

Kollektiivlepingute registreerimine

5. Kollektiivlepingud registreeritakse ametiühingu keskkomitee ja ministeeriumi (asutuse) esindaja poolt üheaegselt. Registreerimise juures tehakse iga eksemplari viimasele leheküljele järgmine pealkiri:

„Käesolev kollektiivleping on registreeritud
Ametiühingu Keskkomitee poolt ja Ministeeriumi (asutuse) poolt kuupäeval kuul aastal. Nr.“

Ametiühingu Keskkomitee (allkiri)
Ministeerium (asutus) (allkiri)“

Kollektiivlepinguid tuleb registreerida seitsme päeva jooksul, alates nende saabumise päevast.

6. Kollektiivlepingud tuleb tingimata sisse kanda „kollektiivlepingute registreerimise toimikusse“. Toimikus tuleb näidata järgmised andmed: lepingu järjekorranumber, saabumise tähtpäev, käitise ja ministeeriumi nimetus ning käitise aadress, töötajate arv, lepingu registreerimise tähtpäev ja lepingule allakirjutanud isikute nimed.

7. Pärast registreerimist saadetakse kaks eksemplari kollektiivlepingust tagasi käitisesse (administratsioonile ja käitiskomiteele), kaks eksemplari esitatakse ministeeriumile, üks eksemplar jääb ametiühingu keskkomiteesse ja üks saadetakse ÜAUKN-ile.

Registreerimise toimikut peetakse kahes eksemplaris, üks ametiühingu keskkomitees, teine ministeeriumis.

Iga kollektiivleping omab ühise registreerimise numברי mõlemas toimikus.

8. Kollektiivlepingud, mis sisaldavad kehtivale tööseadusandlusele vastukäivaid ja plaaninäitajatele mittevastavaid tingimusi, registreeritakse ametiühingu keskkomitee ja ministeeriumi volinike poolt vastavate parandustega.

9. Kõik erandid, muudatused ja täiendused, mis tehakse kollektiivlepingu kehtimise ajal, tulevad sellistena kollektiivlepingus ära märkida ning tõendada käitise administratsiooni ja käitiskomitee allkirjadega, ja kuuluvad täiendavale registreerimisele selle juhendiga kindlaksmääratud korras.

Informatsiooni esitamise kord kollektiivlepingute sõlmimise ja nende täitmise kohta

Käitiskomiteed on kohustatud esitama vastava ametiühingu oblasti- või keskkomiteele iga nädal, alates 10. märtsist 1947. a. kuni lepingu registreerimiseks ärasaatmiseni, ametiühingu keskkomiteele või ministeeriumile informatsioonilise aruande kollektiivlepingu sõlmimise käigu kohta.

Käitiskomitee täielik aruanne kollektiivlepingu sõlmimisel tehtud töö kohta esitatakse 5 päeva pärast selle töö lõpetamist ettevõttes.

Informatsioonis tuleb ära näidata järgmised põhilised küsimused:

a) läbiviidud tööliste ja teenistujate koosolekute arv (rühmades, vahetustes, osakondades käitises), koosolekust osavõtnute arv, sõnavõtnute arv, sõnavõttude iseloom, kollektiivlepingu üksikute osade kohta esitatud ettepanekute iseloom;

b) kollektiivlepingu sõlmimisel tekkinud lahkkelid administratsiooni ja käitiskomitee vahel ja nende iseloom;

c) mitmes ja millistes küsimustes ei ole saavutatud kokkulepet kohapeal, vaid küsimus on esitatud lahendamiseks ametiühingu keskkomiteele ja ministeeriumile.

Ametiühingu keskkomitee informatsioon peab sisaldama andmed järgmise vormi järgi:

(N ä i d i s)

..... Andmed kollektiivlepingute sõlmimise kohta, alates 1. märtsist kuni 1947. a.

1. Kollektiivlepinguid sõlmivate käitiste üldarv
2. Registreerimiseks on saabunud kollektiivlepingut.
3. On registreeritud kollektiivlepingut.
4. Registreeritud kollektiivlepingutega on hõlmatud töolist.
5. Läbiviidud tööliste ja teenistujate koosolekute (rühmades, vahetustes, osakondades käitises) arv
6. Koosolekutest osavõtnute arv
7. Koosolekul on sõna võtnud töötajat.

8. Kollektiivlepingute arv, millistes on registreerimisel avastatud direktiividele vastukäivaid punkte

9. Mitu kollektiivlepingu punkti on registreerimise juures kõrvaldatud kollektiivlepingust:

nendest:

a) töötasu alal

b) töökaitse alal

c) tööliste varustuse alal

d) elamu- ja kultuurilis-olustikulise ehituse alal

10. Ametiühingu keskkomiteele ja ministeeriumile lahk-
helide lahendamiseks saadetud kollektiivlepingute arv

11. Kollektiivlepingute arv, mille sõlmimisel tekkinud lahk-
helid on lahendatud ametiühingu keskkomitee või ministeeriumi poolt

12. Ametiühingu keskkomitee ja ministeeriumi poolt la-
hendatud vaidluse all olnud küsimuste arv

nendest:

a) töötasu alal

b) töökaitse alal

c) tööliste varustuse alal

d) elamu- ja kultuurilis-olustikulise ehituse alal

13. Üleliidulisse Ametiühingute Kesknõukokku ja Minis-
teeriumi lahkkelide lahendamiseks saadetud kollektiiv-
lepingute arv

Informatsioon kollektiivlepingute sõlmimise käigu kohta
saadetakse UAÜKN-ile ametiühingute keskkomiteede poolt
10., 20. ja 30. märtsil ning edaspidi iga nädal kuni kollek-
tiivlepingute sõlmimise lõpetamiseni.

Täielik aruanne tehtud töö kokkuvõtete kohta esitatakse
UAÜKN-ile hiljemalt 10. maiks 1947. a.

Igal kvartalil on käitiskomiteed kohustatud esitama
oblasti- või ametiühingu keskkomiteele aruande kollektiiv-
lepingu täitmise kontrolli kohta, näidates aruandes mittetäi-
detud kollektiivlepingu täitmiseks tarvituselevõetud abi-
nõud.

KOLLEKTIIVLEPINGUTE SÕLMIMISEST 1947. A. PEALE EESTI NSV TÖÖSTUS-, TRANSPORDI- JA EHTUS- ETTEVÕTTEIS

*Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu Presiidiumi määrus
1. märtsist 1947. a.*

Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu otsuse 18. veebruarist 1947. a. „Kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. a. peale“ täitmiseks Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu Presiidium otsustab:

1. Kinnitada kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamise ja teostamise plaan Eesti NSV tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtteis (lisa nr. 1).

2. Kohustada ametiühingute vabariiklikke komiteid hiljemalt 8. märtsiks koostama kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamise ja teostamise plaanid vastaval tööstus-, transpordi- või ehitusalal, käitiskomiteid aga hiljemalt 12. märtsiks kollektiivlepingu sõlmimise ettevalmistamise ja teostamise plaan vastavas käitises.

3. Tunnistada tarvilikuks siduda ametiühingu-organisatsioonide tööd kollektiivlepingute sõlmimisel Leningradi ettevõtete kollektiivide üleskutse läbiarutamisega tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate üldkoosolekuil ja sotsialistliku võistluse kohustuste vastuvõtmisega Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäeva tähistamiseks.

Eesti NSV Ametiühingute Kesknõukogu Presiidium juhib ametiühingu- ja majandusorganisatsioonide tähelepanu sellele, et kollektiivlepingute sõlmimine on väga tähtis majanduslik-poliitiline ettevõte, mis on suunatud 1947. aasta — uue stalinliku viisaastaku teise aasta — riikliku plaani täitmisele ja ületamisele, tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate ainelise olukorra ning kultuurilise teenindamise edasisele parendamisele.

Kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamise ja teostamise plaan Eesti NSV tööstus-, transpordi- ja ehitusettevõtteis

Kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistustööde juhtimiseks ja koordineerimiseks ametiühingu-organisatsioonides moodustatakse, alates 1. märtsist 1947. a., Eesti NSV AUKN juures operatiivgrupp järgmises koosseisus: Illisson (esimees), Sommer (aseesimees), Passov (sekretär), Sikk, Paluver, Luksepp, Lints, Tarmak (liikmed).

Ametiühingu-organisatsioonide abistamiseks organiseeritakse, alates samast ajast, alaline konsultatsioon ENSV AUKN palga-tootmisosakonnas operatiivgrupi poolt kindlaksmääratud valvekorra graafiku järgi järgmiste töötajate poolt: Sommer (juhataja), Paluver, Passov, Dudarenko, Alt, Kitt.

Jrk. nr.	Ulesanne	Tähtaeg	Vastutajad
	I.		
1	Koostada ministeeriumide ja peavalitsuste järgi ettevõtete nimekiri, kus tuleb sõlmida kollektiivlepingud.	3. 03. 47.	Passov.
2	Paljundada ja saata laiali juhtivad materjalid kollektiivlepingute sõlmimise kohta ametiühingu- ja majandusorganisatsioonidele: a) rotaatoril paljundatult 100 eks. b) trükitult 1000 eks.	1. 03. 47. 8. 03. 47.	Passov. Passov.
3	Ametiühingute vabariiklike komiteede esimeeste, palga-tootmisosakonna juhatajate ja Tallinna suuremate käitiskomiteede esimeeste nõupidamine ministeeriumide ja peavalitsuste esindajate ning Tallinna suuremate käitiste direktorite osavõtul. Kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamisest — Illisson.	1. 03. 47.	Sommer.
4	Tallinna ametiühingute ja majandusaktiivi koosolek. Kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. a. peale — Illisson.	6. 03. 47.	Sommer, Toomari.

Jrk. nr.	Ulesanne	Tähtaeg	Vastutajad
5	Ametiühingute ja majandusaktiivi koosolekud Kohtla-Järvel, Kiviõlis, Tartus, Pärnus. Kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. a. peale. Aruandjad määratakse operatiivgrupi poolt.	8.—11. 03. 47.	Sommer, Toomari.
6	Tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate üldkoosolekud käitistes; vestlused osakondades ja ühiselamuis. Kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. a. peale. Koostada ja esitada AUKN Presiidiumile kinnitamiseks koosolekute läbiviimise graafik ja esinejate nimekiri.	8.—20. 03. 47.	Passov, Toomari.
7	Instruktiivsed ettekanded käitistes esinevaile kõnelejaile ja vestlejaile. Kollektiivlepingute sõlmimisest 1947. a. peale — Illisson.	3. 03. 47.	Passov, Toomari.
8	Organiseerida käitistes Leningradi ettevõtete üleskutse läbiarutamist ja sotsialistliku võistluse kohustuste vastuvõtmist Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäeva tähistamiseks.	4. ja 7. 03. 47.	Sommer, Toomari.
9	Korraldada Tallinna käitiskomiteede esimeestele kahepäevane öhtune seminar (6 tundi) kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamise ja teostamise kohta. Seminari õppeplaani ja lektorite nimekiri kinnitatakse operatiivgrupi poolt.	Kuni 10. 03. 47.	Sommer.
10	Korraldada ametiühingute vabariiklike komiteede vastutavate töötajate ja Tallinna käitiskomiteede komisjonide esimeeste nõupidamised (2 tundi) kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamise kohta: a) palga-tootmiskomisjonid, b) töökaitsekomisjonid,	10. ja 11. 03. 47.	Sommer, Toomari.
		4. 03. 47.	Sommer, Toomari.
		12. 03. 47. 13. 03. 47.	Passov. Paluver.

Jrk. nr.	Ülesanne	Tähtaeg	Vastutajad
	c) elamu-heaolu- ja tööliste varustuse komisjonid, d) kultuurikomisjonid, e) naiskomisjonid.	12. 03. 47. 14. 03. 47. 14. 03. 47.	Eisen. Lints. Telman.
11	Korraldada kõigis ametiühingute klubides ja punastes nurkades uue viisaastakuplaani näitused ühenduses kollektiivlepingute sõlmimisega 1947. a. peale. Juhised klubidele ja punastele nurkadele näituste korraldamiseks annab operatiivgrupp.	15. 03. — 30. 04. 47. 5. 03. 47.	Lints. Lints, Sikk.
12	Korraldada J. Tombi nim. Keskkultuurihoones näitus uue viisaastakuplaani kohta ühenduses kollektiivlepingute sõlmimisega 1947. a. peale.	10.—25. 03. 47.	Sikk, Zeiger.
13	Valgustada kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamise käiku seinalehtedes.	Kuni lepingu sõlmimiseni	Lints.
14	Korraldada ametiühingu-aktiivile loeng: „Kollektiivlepingutest sotsialistlikus ja kodanlikus ühiskonnas“. Prof. Vihalem.	18. 03. 47.	Sikk.
15	Organiseerida ajakirjanduses ja raadios artiklite ja informatsiooni avaldamist kollektiivlepingute sõlmimise kohta.	Pidevalt.	Passov.
II.			
16	Välja töötada antud tööstusharu ühe juhtiva ettevõtte kollektiivlepingu tüüpprojekt ja direktiivkiri, kooskõlastada vastava ametiühingu keskkomiteega ja esitada kinnitamiseks UAUKN-ile. Märkused: 1. Kollektiivlepingute tüüpprojektide ja direktiivkirjade koostamise hõlbustamiseks hankida viivitamatult VNFSV vastavate ministeeriumide poolt väljatöötatud projektid.	Kuni 12. 03. 47.	Vabariiklikud ministeeriumid, peavalitsused, vastavad ametiühingute vabariiklikud komiteed. Sommer.

Jrk. nr.	Ulesanne	Tähtaeg	Vastutajad
	2. Enne ametiühingu keskkomiteele esitamist vaadatakse kollektiivlepingute tüüpprojektid läbi AUKN operatiivgrupi poolt.		
17	Kindlustada, et kõik ettevõtted omaksid enne lepingu sõlmimisele asumist lepingus ettenähtud plaanid (üldtoodangu-, põhinomenklatuuri-, tööviljakuse-, töötasu-, omahinna-, kaadrite ettevalmistamise, elamu- ja kultuurilis-olustikulise ehituse, töökaitse kulu- tuste ning abimajandi toodangu plaanid).	Kuni 20. 03. 47.	Vabariiklikud ministeeriumid ja peaval., liiduvabar. minist., peaval. ja trustid, vastavad AUVK. Sommer.
18	Ametiühingute ja majandusaktiivi koosolekud tööstusharude järgi. Kollektiivlepingute sõlmimisest vastava tööstusharu ettevõttes. Esinevad ettekannetega ministrid, peavalitsuse juhatajad ja ametiühingute vabariiklike komiteede esimehed.	Kohe pärast kinnitatud tüüplepingute projektide ja direktiivkirjade saamist.	Ametiühingute vabariiklikud komiteed ühes ministeeriumide ja peavalitsustega. Sommer.
19	Teostada kollektiivlepingu sõlmimine käitistes vähemalt kahe nädala jooksul, arvates tüüplepingu ja direktiivkirja kohalejõudmisest, pidades silmas allmärgitud järjekorda: a) antud käitise kollektiivlepingu projekti väljatöötamine tüüplepingu ja direktiivkirja alusel direktori ja käitiskomitee poolt insener-tehniliste töötajate ja stahhaanovlaste osavõtul; b) kollektiivlepingu projekti arutamine käitise osakondades, töökodades ja vahetustes administratsiooni kohustuslikul osavõtul, kusjuures tööliste ja teenistujate poolt tehtud ettepanekud protokollitakse ja vaada-	Märtsis ja aprillis. Hiljemalt 3 päeva jooksul.	Käitiskomiteed ühes direktoritega, ametiühingute vabariiklikud komiteed ühes ministeeriumide ja peavalitsustega. Sommer. Käitise direktor ja käitiskomitee esimees. Käitise direktor ja käitiskomitee esimees.

Jrk nr.	Ülesanne	Tähtaeg	Vastutajad
	takse läbi käitise direktori ning käitiskomitee poolt; c) tööliste ja teenistujate poolt eelnimetatud koosolekul tehtud täiendus- ja muudatusettepanekute läbi vaatamine ja kollektiivlepingu projekti ümbertöötamine direktori ja käitiskomitee poolt; d) direktori ja käitiskomitee poolt ümbertöötatud kollektiivlepingu arutamine ja kinnitamine käitise tööliste üldkoosolekul või (suuremates käitistes) konverentsil, kusjuures käitiskomitee teeb teatavaks lepingu projekti arutamise tulemused osakondade, töökodade ja vahetuste koosolekuil; e) üldkoosoleku poolt kinnitatud kollektiivlepingu lõpliku teksti pidulik allakirjutamine käitise direktori ja käitiskomitee esimehe poolt.	Hiljemalt 3 päeva jooksul. Ühe päeva jooksul pärast lepingu kinnitamist üldkoosoleku poolt.	Käitise direktor ja käitiskomitee esimees. Käitise direktor ja käitiskomitee esimees. Käitise direktor ja käitiskomitee esimees.
20	Märkus: Kõik vaidlused, mis teki- vad kollektiivlepingute sõlmimisel käitise administratsiooni ja käitiskomitee vahel, peab kohapeal lahendamata hiljemalt 3 päeva jooksul kõrgemalseisvate ametiühingu- ja majandusorganite poolt. Kooskõlastamata küsimused esitatakse viivitamatult UAUKN ja vastavate ministriumide otsustamisele. Komandeerida ENSV AUKN ja ametiühingute vabariiklike komiteede ning nende presiidiumide liikmeid, osakonnajuhatajaid ja instruktoreid abiks käitiskomiteedele kollektiivlepingute sõlmimisel.	Lepingute sõlmimise eel ja sõlmimise ajal.	Illisson, ametiühingute vabariiklike komiteede esimehed.

Jrk. nr.	Ulesanne	Tähtaeg	Vastutajad
21	Esitada AUKN presiidiumile ja ametiühingute vabariiklike komiteede presiidiumidele kinnitamiseks komandeeritavate nimekiri. Esitada allakirjutatud kollektiivlepingud ühes lisadega registreerimiseks vastavatele ministeeriumidele 3 eksemplaris ja vastavate ametiühingute keskkomiteedele (või nende volinikele kohapeal) 3 eksemplaris.	8. 03. 47. Hiljemalt 3 päeva jooksul pärast lepingu allakirjutamist.	Sommer, AUVK esimehed. Käitise direktor ja käitiskomitee esimees.
22	Paljundada registreeritud kollektiivlepingud sellises arvus eksemplarides, et neid saaks anda kätte töölistele, teenistujaile ning välja panna nähtavatele kohtadele osakondades, töökohtades, punastes nurkades, klubides ja ühiselamutes.	Uhe nädala jooksul pärast registreeritud lepingu kättesaamist.	Käitise direktor.
23	Teostada kord kvartalis massiline kontroll kollektiivlepingu täitmise üle ja arutada kontrolli tulemused läbi käitise tööliste ning teenistujate üldkoosolekul. Teostada alalist kontrolli kollektiivlepingute täitmise üle ja võtta vastavalt seadusandlusele vastutusele isikud, kes on süüdi kollektiivlepinguga võetud kohustuste mittetäitmisel.	Kord kvartalis. Pidevalt.	Käitiskomitee esimees ja direktor. Käitiskomitee esimees.
24	III. Ametiühingute käitiskomiteedel esitada ametiühingute vabariiklikele komiteedele informatsioon kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamisest ja käigust.	Igal esmaspäeval, alates 10. märtsist kuni kollektiivlepingu saatmiseni registreerimisele.	Käitiskomitee esimees.

Jrk. nr.	Ulesanne	Tähtaeg	Vastutajad
25	Ametiühingute vabariiklikel komiteedel esitada AUKN-ile informatsioon kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamisest ja käigust.	Igal nelja-päeval, alates 13. märtsist kuni kollektiivlepingute sõlmimise lõpetamiseni kõigis ettevõtteis.	AUVK esimehed.
26	Ametiühingute vabariiklikel komiteedel esitada AUKN-ile täielik informatsioon kollektiivlepingute sõlmimisel tehtud tööst.	30. 04. 47.	AUVK esimehed.
27	Esitada AUKN presiidiumile kinnitamiseks ja saata laiali informatsiooni esitamise kord kollektiivlepingute sõlmimise kohta UAUKN poolt kinnitatud korra alusel.	4. 03. 47.	Passov.
28	Esitada AUKN presiidiumile läbivaatamiseks ja saata edasi UAUKN-ile informatsioon kollektiivlepingute sõlmimise käigust Eesti NSV-s.	8., 18. ja 28. 03. ning edaspidi iga nädal kuni lepingute sõlmimise lõpetamiseni.	Passov.
	Lõplik informatsioon sel alal tehtud tööst.	5. 05. 47.	Passov.
29	Teostada AUKN ja ametiühingute vabariiklike komiteede poolt ühes ministeeriumide ja peavalitsustega kaks kontrolli vähemalt iga tööstusharu 3 ettevõttes kollektiivlepingute sõlmimise ettevalmistamise ja käigu kohta.	15.—20. 03. ja 5.—10. 04. 47.	Illisson, Sommer.
	Koostada kontrolli teostamiseks küsimuslehed ja viia läbi kontrollijate instruktaazid.	12. 03. ja 2. 04. 47.	Sommer.

Jrk. nr.	Ulesanne	Tähtaeg	Vastutajad
30	Arutada kontrolli tulemused läbi ENSV AUKN presiidiumi laiendatud koosolekuil ametiühingu-aktiivi osavõtul.	25. 03. ja 15. 04. 47.	Illison, Sommer.
31	Soovitada kollektiivlepingute sõlmimise käigu arutamist ametiühingute vabariiklike komiteede presiidiumide laiendatud koosolekuil ja nõupidamistel.	Märtsis ja aprillis 2 korda kuus.	AUVK esimehed.
32	Võtta arvele ja muretseda üks eksemplar kõigist registreeritud kollektiivlepinguist AUKN-s ja vastavates ametiühingute vabariiklikes komiteedes.	Uhe nädala jooksul pärast registreeritud lepingu kättesaamist kätistes.	Passov, AUVK esimehed.
	Kollektiivlepingute arvelevõtmise ja kogumise korra kinnitab AUKN presiidium.	15. 03. 47.	Passov.
33	Esitada AUKN presiidiumile kinnitamiseks üksikasjaline plaan kollektiivlepingute täitmise kontrollimiseks ametiühingu-organisatsioonide poolt.	15. 04. 47.	Illison, Sommer.

NSVL TRANSPORT-MASINAEHITUSE MINISTEERIUMI KOLOMNA

*Lenini ja Töö Punalipu ordenit kandva Kuibõševi-nimelise
veduriehitustehase*

KOLLEKTIIVLEPINGU PROJEKT 1947. A. PEALE

Meie maal, kus töötajad töötavad mitte kapitalistidele, vaid endile, oma sotsialistlikule riigile, oma rahva hüvan- guks, on töö saanud au, kuulsuse ja vapruste asjaks.

Nõukogude inimeste ennastsalgav töö aitas meie Kodu- maad saavutada täieliku sõjalise ja majandusliku võidu vihatud vaenlase üle ja tulla rasketest sõjakatsumustest välja veelgi tugevamana ja karastatumana.

Nüüd, mil meie Kodumaa pöördus tagasi rahulikule üles- ehitustööle, koondab Nõukogude rahvas kõik oma jõud sel- leks, et kindlustada meie võitu, parandada sõja poolt teki- tatud haavad, saavutada meie sotsialistliku isamaa edasist õitsengut, tõsta rahva elatistaset.

See Nõukogude rahva vankumatu tahe on väljendatud uues stalinlikus viisaastakuplaanis, mis seadis oma üles- andeks tööstustoodangu sõjaeelse tootmistaseme tunduva ületamise, et kindlustada tööviljakuse tõusu alusel riigi ma- jandusliku elu edasist tõusu ja ühtlasi parandada tunduvalt ka töötajate ainelist olukorda.

Viisaastaku plaani grandioosete ülesannete täitmine ko- hustab meid tõstma nõudlikkust kõigil tööaladel, kohustab igat töolist ja teenistujat ausalt täitma temale usaldatud kohustust, otsustavalt võitlema riikliku ja töödistsipliini rikkujatega, kes püüavad meie töölisriigile anda vähem, endale haarata aga rohkem, kahjustades sellega meie riiki.

Tuleb kindlustada tootmisplaanide täitmist ja ületamist sotsialistliku võistluse laialdase arendamise teel iga jaos- konna, vahetuse, osakonna ja käitise poolt.

Selleks, et tõmmata kõiki töölisi, insener-tehnilisi tööta-

jaid ja teenistujaid aktiivsele osavõtule majandus-poliitiliste ülesannete lahendamiseks, sõlmitakse 1947. a. peale käesolev kollektiivleping Kolomna Kuibõševi-nimelise veduriehitustehase direktori, keda edaspidi nimetatakse „administratsioon“, ja tööliste, insener-tehniliste töötajate ning teenistujate kollektiivi esindava Transport-Masinaehituse Tööliste Ametiühingu käitiskomitee vahel.

Kollektiivlepingus määratletakse põhilisi tööküsimusi, mis omavad otsustava tähenduse riikliku plaani täitmisel: töö ja palga organiseerimine, jõudlusnormide määramine, töötingimuste tervendamine, tööliste ja teenistujate olustikuline teenindamine.

Lähtudes sellest seab kollektiivleping oma ülesandeks kindlustada:

riikliku plaani täitmist ja ületamist kõrgekvaliteedilise toodangu tootmisel, tööviljakuse tõstmisel ja toodangu omahinna alandamisel;

uue tehnika juurutamist ja tootmise organiseerimise parandamist järjekindla tööviljakuse tõusu kindlustamiseks;

riikliku ja töödistsipliini vankumatut täitmist;

tööliste ja teenistujate ainelise olukorra edasist parendamist.

I. Administratsiooni ja käitiskomitee kohustused riikliku toodanguplaani täitmise ja ületamise alal

1. Kolomna veduriehitustehasele on riikliku plaani kohaselt määratud 1947. a. järgmised kohustused:

a) suurendada üldtoodangu mahtu % võrra ja kaubatoodangut % võrra 1946. aastaga võrreldes;

b) tõsta tööviljakust % võrra;

c) täita kinnitatud omahinna alandamise plaan.

Administratsioon, käitiskomitee, käitise töölisel, insener-tehnilised töötajad ja teenistujad sõlmivad käesoleva lepingu selleks, et kindlustada valitsuse poolt kinnitatud riikliku plaani täitmine ja ületamine, selle aluseks on sotsialistliku võistluse arendamine, uue tehnika kiireim tundmaõppimine, tehniliste teadmiste ja oskuste tõstmine, kindla töödistsipliini kehtestamine, töö ja tootmise organiseerimise puuduste kõrvaldamine, materjalide ja rahaliste ressursside

range kokkuhoid ning otsustav võitlus praagi ja praagitegitajate vastu.

2. Administratsioon kohustub läbi viima järgmised organisatsioonilis-tehnilised üritused:

a) metallurgilistes osakondades:

V a l a m i s o s a k o n n a d : masinal vormi valmistamise juurutamist käsivormimise asemel, vormide märja valmistamisviisi, sifoon-valamise juurutamist, kärnide valmistamist vormimismasinatel, kokill-valamise tarvituselevõtmist . . . , vee- ja haavlijoa rakendamist metallvalu puhastamisel; väikese mehhanisatsiooni rakendamist; rullteede, transportööride, tõstukite tarvituselevõtmist puhastus- ja koristamistöödel ning martään-, malmisulatamis- ja elektriahjude remontimisel.

S e p a o s a k o n n a d : stantsimise rakendamist sepistamise asemel ja katlalehtede stantsimist pressidel, mehhaniseeritud lehtvedrude painutamist ja vedrude pealemässimist ning nende karastamist.

K a t l a o s a k o n n a d : katla küttekolde pikiõmbluste automaatse keevitamise rakendamist, „TETA“ sidemete automaatset kinnikeevitamist veduritel ja automaatset metalli lõikamist.

T e r m i l i s e t ö ö t l e m i s e o s a k o n n a d : konveierahjude sisseseadmist karastamiseks, detailide pinna karastamist kõrgesagedusvooluga ja hapniku-atsetüleenleegiga.

b) mehhaanika-montaaži osakondades:

vooluviisilise tootmise kõrgetootlike eriagregaatmasinate ja sisseseadete, kõrgetootlike tehnoloogiliste protsesside, palju tööd nõudvate tööprotsesside mehhaniseerimise ja automatiseerimise juurutamist.

Hiljemalt iga kvartali esimese kuu 10. kuupäevaks on administratsioon kohustatud andma käitise töölistele, inser-tehnolistele töötajatele ja teenistujatele aru organisatsioonilis-tehnilise plaani ürituste täitmisest eelnevas kvartalis.

3. Administratsioon võtab tarvitusele vajalikke abinõusid määratud normide täitmise ja ületamise kindlustamiseks tööliste poolt, organiseerib tehnilist instruktaaži, kõrvaldab üksikute tööliste normide mittetäitmise põhjusi, võtab tarvitusele ettevaatusabinõud tekkivate tööseisakute kiireks lik-

videerimiseks, kindlustab sisseseadete õigeaegset ja kõrgekvaliteedilist remonti ning tööpinkide reguleerimist.

4. Administratsioon korraldab tehnilist abi ratsionalisatoritele ja leiutajatele, organiseerib ratsionaliseerimistepanekute kiiret ellurakendamist, eraldab konsultante kogenud insener-tehniliste töötajate hulgast, annab tööstusruume, materjale ja tööriistu mudelite valmistamiseks ning katsete sooritamiseks üksikute leiutiste ja täiustuste alal.

5. Käitiskomitee kohustub:

a) igakülgset arendama sotsialistlikku võistlust, aitama töölisi igakuiste konkreetsete sotsialistliku võistluse kohustuste vastuvõtmisel jaoskondades, vahetustes ja brigaadides, samuti individuaalsete kohustuste vastuvõtmisel; iga kuu kontrollima vastuvõetud kohustuste täitmist ning kontrolli tulemusi teatavaks tegema töötajale;

b) tegema teatavaks iga kuu koos administratsiooniga käitise töötajate kollektiivile plaaniülesannete täitmise;

c) iga kuu hiljemalt 10. kuupäevaks tegema koos administratsiooniga jaoskondade, brigaadidevahelise ja kutsealade sotsialistliku võistluse kokkuvõtted eelnenud kuu kohta; laialdaselt populariseerima sotsialistliku võistluse kokkuvõtteid ja võitjaid käitise kõigi tööliste ja teenistujate hulgas;

d) viima iga päev läbi selgitustööd tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate vahel riikliku ja töödistsipliini tugevdamise, tootmisülesannete kõrgekvaliteedilise ja tähtajalise täitmise kohta;

e) süstemaatiliselt kontrollima tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate poolt esitatud ja administratsiooni poolt vastuvõetud ratsionaliseerimistepanekute ellurakendamist, abistama leiutajaid autoriõiguste vormistamisel, seaduslikult määratud hüvituste saamisel, tõmbama ratsionaliseerimistööle kaasa uusi töölisi ja teenistujaid.

6. Tööpäeva täielikuks ärakasutamiseks, tööviljakuse tõstmiseks ja selle alusel palga kõrgendamiseks võtavad administratsioon ja käitiskomitee tarvitusele abinõusid ja loovad tingimusi, mis soodustavad tööliste üleminekut mitmel teljel töötamisele ja kutsealade kaaslusele.

7. Administratsioon ja käitiskomitee osutavad töölistele ja teenistujatele igakülgset abi nende poolt vastuvõetud sot-

sialistliku võistluse kohustuste täitmisel, organiseerivad sotsialistliku võistluse tagajärgede näitlikukstegemist ja stahhaanovlaste ning lööktöölise igakuist arvele võtmist, annavad kutsealade sotsialistliku võistluse võitjaile kätte aukirju, organiseerivad autahvleid, jälgivad parimate tööliste nimede õigeaegset sissekandmist auraamatusse.

Administratsioon kulutab üleliidulises sotsialistlikus võistluses saadud summa tööliste ja teenistujate kultuurilis-heaolulise teenindamise otstarbeks kooskõlastatult käitiskomiteega. Administratsioon kooskõlastab käitiskomiteega direktori fondi kasutamise eelarve.

Administratsioon ja käitiskomitee osutavad igakülgset abi insener-tehnilistele töötajatele nende teaduslike uurimistööde sooritamisel, uusimate töö ja tootmise organiseerimise meetodite juurutamiseks, tootmisvõimsuste rakendamiseks, tootmisprotsesside mehhaniseerimise küsimuste läbitöötamiseks, uute masinate loomiseks ja nende tootmise tundmaõppimiseks.

II. Töötasu ja töönormid

8. Administratsioon on kohustatud andma igale tööle vastuvõetud töölisele välja palgaraamatu ja selgitama talle töötasu tingimusi.

9. Käitise põhitootmisala tööliste tasutakse palka järgmiste palgamäärade ja võrkude tariifi alusel:

Kategooriad	1	2	3	4	5	6	7	8	
Ajatöölised külmadel töödel	1.0 1—20	1.10 1—33	1.24 1—50	1.41 1—69,5	1.56 1—87,6	1.78 2—14	2.05 2—47	2.38 2—86	koefitsient palgamäär
Ajatöölised kuumadel töödel	1.0 1—28	1.19 1—43	1.25 1—61	1.43 1—84	1.59 2—05	1.82 2—34	2.11 2—71	2.40 3—08,5	koefitsient palgamäär
Tükitöölised külmadel töödel	1.0 1—37	1.12 1—54	1.27 1—74,4	1.45 1—99,4	1.63 2—23,5	1.87 2—56,7	2.14 2—93,3	2.50 3—43	koefitsient palgamäär
Tükitöölised kuumadel töödel	1.0 1—50	1.13 1—70	1.29 1—93,3	1.45 2—17,2	1.67 2—51	1.92 2—89	2.21 3—32,3	2.56 3—85	koefitsient palgamäär

10. Allpool loetletud kutsealade tükitööliste tasutakse kuumade tööde palgamäärade tariifi alusel:

1. Autogeenlõikajad.
2. Malmisulatusahjude töölised.
3. Valandite väljalööjad.
4. Soendajad.
5. Malmisulatusahjude täitjad.
6. Valajad.
7. Vormimulla tegijad.
8. Vormimulla segajad.
9. Mulla betoonijad.
10. Tuhatöölised.
11. Karastajad.
12. Kraavitöölised.
13. Neetijad.
14. Kütjad.
15. Katelsepad-monteerijad.
16. Katelsepad-painutajad.
17. Kopamäärijad.
18. Katlapuhastajad.
19. Sepad.
20. Vasardajad.
21. Kanalisaatorid.
22. Tinatajad.
23. Aurukraanade masinistid.
24. Veduri masinistid.
25. Auruhaamrite masinistid.
26. Metsamaterjali laadijad.
27. Valandite raiujad.
28. Läbilööjad.
29. Järellaskjad.
30. Tinatajad.
31. Vedrutegijad.
32. Pressijad.
33. Valu- ja sepikodade pottsepad.
34. Poleerijad.
35. Sulatajad.
36. Liivajaostajad.
37. Laialivalajad.
38. Lehtvedru töölised.

39. Pneumaatilise puurimise töölised.
40. Stoppajad (pidurdajad).
41. Peitsijad.
42. Torupanijad.
43. Vormijad.
44. Temmijad.
45. Lihvijad.
46. Stantsijad.
47. Elektrikeepitajad.
48. Gaasikeevitajad.
49. Kroomijad.
50. Kärnitegijad.

11. Allpool loetletud kutsealade ajatööliste makstakse palka tükitööliste palgamäärade alusel:

1. Seadiste remont-lukusepad.
2. Elektrimontöörid.
3. Lukusepad-monteerijad.
4. Tööriistade ja seadeldiste remont-lukusepad.
5. Torude remontijad.

12. Metallurgia osakondade tööliste, ehitustööliste, laadijale ja autotranspordi-tööliste makstakse palka järgmiste palgamäärade alusel:

a) metallurgia osakondade agregaatte teenindavatele tootmistööliste:

Kategooriad	1	2	3	4	5	6
Palgamäär 8 tunni eest	10,80	11,84	13,36	15,36	16,96	18,96

Kategooriad	7	8	9	10	11	12
Palgamäär 8 tunni eest	21,44	24,08	27,04	31,04	35,12	36,00

b) käitise põhitootmist teenindavad laadijad, kes töötavad ühtsete vabariiklike normide alusel — 30 rbl. 05 kop. päevas;

c) 3. liigi autojuhtidele ja veoautode juurde kinnitatud laadijaile (kuus):

Autojuhid veoautodel	Tükitöödel	Ajatöödel
Kandevõimega kuni 2,5 t	410	380
" " 2,5—5 t	450	415
" " 5 t ja rohkem.	500	460
Laadijad veoautodel	331	310

Olenevalt liigist (kvalifikatsioonist) määratakse autojuhtidele igakuine kindel palgalisa 3. liigi autojuhi palgamäärale: 2. liigi autojuhtidele — 15% ja 1. liigi autojuhtidele — 35%.

Autojuhtidele, kes töötavad eriliiki autodel, makstakse palgamäärale lisa valitsuse otsusega kindlaksmääratud ulatuses;

d) töölistele ehitustöödel makstakse:

Kategooriad	1	2	3	4	5	6	7	
Ehitustöölised — tükitöödel	1.0 1—27	1.12 1—42	1.26 1—60	1.43 1—82	1.62 2—06	1.97 2—50	2.42 3—07	koefitsient palgamäär
Ehitustöölised — ajatöödel	1.0 1—01	1.09 1—10	1.21 1—22	1.35 1—36	1.53 1—55	1.81 1—83	2.15 2—17	koefitsient palgamäär
Metallitöölised — tükitöödel	1.0 1—32	1.12 1—48	1.27 1—67	1.44 1—91	1.64 2—17	2.00 2—64	2.46 3—25	koefitsient palgamäär
Metallitöölised — ajatöödel	1.0 1—04	1.10 1—14	1.22 1—27	1.36 1—42	1.55 1—62	1.84 1—92	2.20 2—30	koefitsient palgamäär

Metallitööliste palgamääraks tunnis on 1 rbl. 88 kop.

13. Tööde ja tööliste tariifi määramise aluseks on ministeeriumi poolt kinnitatud ja ametiühingu keskkomiteega kooskõlastatud tööde ja kutsealade tariifi-kvalifikatsiooni teatmik.

Administratsioon on kohustatud töölisi üle viima kõrgema kvalifikatsiooniga töödele nende kvalifikatsiooni tõusust olenevalt. Töölise tariifikategooria tõstetakse pärast tööliste poolt proovitöö sooritamist.

Töölisel, kes on kolm kuud järjest töötanud kõrgema kvalifikatsiooniga töödel, ning täitnud nendel töödel töönorme, on õigus nõuda üleviimist kõrgemasse kategooriasse, mis vastaks tema poolt sooritatava proovitöö kvalifikatsioonile.

14. Tükitöölistel, kes täidavad kolme kuu jooksul töid, kus tasu on madalam kui neile määratud kategoorial, on õigus saada tükitööpalgale lisa nende palgamäära tariifi ja tehtava töö tariifi vahe ulatuses.

See lisa makstakse tööliste siis, kui nad täidavad töönorme, ja tingimusel, et töölise ja tema poolt tehtava töö kvalifikatsiooni vahe on suurem kui üks kategooria.

15. Administratsioon kohustub viima kõik normeeritavad tööd üle tükitöö-palga alusele.

16. Administratsioon peab likvideerima aegunud ja tootmistehnilistele tingimustele mittevastavad töönormid, teatades sellest käitiskomiteele.

Uued töönormid ja tükitööhinded tuleb tööliste teatawaks teha hiljemalt kolm päeva enne nende kehtestamist.

Kui normide uuendamine toimub töölise ettepaneku tulemusena, siis säilitatakse töölisele — ettepaneku tegijale — kuue kuu kestel varem kehtinud hinded.

Uute toodanguliikide tootmise tundmaõppimise perioodiks võib administratsioon kehtestada ajutisi töönorme ja hindeid tähtajaga kuni 3 kuud. Selle aja möödumisel ajutised töönormid tühistatakse.

17. Eriti tähtsatel töödel võib rakendada progressiivse tükitöö-palga vastavalt valitsuse poolt kinnitatud määrusele. Tööde loetelu, kus kehtestatakse progressiivne tükitöö-palk, progressiivpalga arvutuse algnorm ja kehtivuse aeg määratakse kindlaks administratsiooni poolt kooskõlastatult käitiskomiteega.

Käitises on kasutamisel järgnevad progressiivpalga astmikud:

Tööde liigid	Normide või algnormi ületa- mise %	Hinde tõstmise % normide või algnormi ületa- mise eest
Külmadel käsitsi töödel	1—10	25
	11—25	50
	üle 25	100
Masinatöödel	1—10	35
	11—25	75
	üle 25	150
Kuumadel töödel (valu-, vormimis-, sepa-, termilistel töödel, kuumadel stantsimis- ja pressimistöodel)	1—10	50
	11—25	100
	üle 25	200

18. Hästi töötavate ajatööliste ergutamiseks rakendatakse käitises järgmised premeerimissüsteemid:

Premeeritavate liigid	Premeerimistingimused	Preemia suu- ruse suhe kuu-palga- määrale
Valve-elektrimontöörid ja lukusepad	Seadiste korrashoid vastavalt nõuetele	kuni 50%
Tehnilise kontrollosakonna kontrolörid	Hoolikas detailide, materjalide ja poolfabrikaatide vastuvõtmine	kuni 40%
Sadulsepad	Seadiste seisakute vähendamine ja likvideerimine	kuni 40%
	Tarvitatud määrdeõlide kogumine, regenereerimine ja lattu andmine	kuni 75% saavutatud kokkuhoiust
Tööriistade ja seadeldiste remont-lukusepad	Heakvaliteedilise remondi teostamine määratud tähtaegadeks	kuni 50%
Laborandid	Tähtjaks sooritatud kõrgekvaliteedilised analüüsid	kuni 30%
Koristajad ja abitöölised	Hea ja katkestamatu tööpiirkonna teenindamine	kuni 25%
Tööde jaotajad	Kuu tootmisplaani täitmine	kuni 40%
Laohoidjad	Töökohtade õigeaegne varustamine materjalide, tööriistade, poolfabrikaatidega, nende korralik hoidmine ja arvestamine	kuni 35%

51

19. Progressiivse tükitöö-palga ja premiaalse palga süstee-
mide kehtestamisest tuleb töölistele teatada hiljemalt 3 päeva
enne nende kehtestamist, nende äramuutmisest aga — vähe-
malt kaks nädalat enne kehtivuse lõppu.

20. Administratsioon on kohustatud andma töölistele töö-
käsud tükitööde sooritamiseks enne töö algust.

21. Palga maksmine insener-tehnilistele töötajatele ja tee-
nistujatele toimub valitsuse poolt kinnitatud ametkohtade
palgaskeemi alusel.

Vastavalt NSVL Ministrite Nõukogu poolt Transport-Ma-
sinaehituse Ministeeriumi ettevõtetele kinnitatud põhimää-
rusele rakendatakse juhtivate ja insener-tehniliste töötajate
premeerimine tootmisplaani täitmise ja ületamise eest oma-
hinna alandamise plaani täitmisel.

22. Palga maksmine töölistele ja teenistujatele toimub
järgmistel tähtaegadel:

Jrk. nr.	Jaoskonna või osakonna nimetus	Palgamaksmise tähtajad	
		avanss	lõpp- arvestus
1.	Veduri-mehhaanika	17—18	7—10
2.	Diisel nr. 2	19—20	8—11
3.	Terasevalu	20—21	10—12
4.	Instrumentaal	20—21	11—13
5.	Teised jaoskonnad ja osakonnad . . .	18—21	10—14

23. Käitiskomitee on kohustatud süstemaatiliselt kontrol-
lima rakendatavate palgasüsteemide identisust kinnitatud
määradega ning teostama samuti süstemaatilist kontrolli
palgaarvestuste üle.

III. Tööliste ja insener-tehniliste töötajate kaadrite ettevalmistamine

24. Vedurite ja diiselite tootmise kiireim tundmaõppimine
nõuab käitises tunduvalt suuremat kvalifitseeritud töölis-
kaadrite arvu, täiuslikku töömeetodite õpetamist töölistele

tehnilise instruktaaži korraldamist, insener-tehniliste töötajate kvalifikatsiooni süstemaatilist tõstmist ja tööliste ning teenistujate tehnilise õpingute kvaliteedi tõstmist.

Nende ülesannete teostamiseks peab administratsioon täitma 1947. a. järgmisi uute tööliste ettevalmistamise ning tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate kvalifikatsiooni tõstmise plaane:

	Ettevalmistatavad kutsealad							
	Tööpinkidel töötajad	Lukusepad	Sepad	Katelsepad	Elektri- keevitajad	Valajad	Elektri- montöörid	Teised alad
1. Uute tööliste ettevalmistamine, sealhulgas:								
a) kursustel								
b) brigaadides ja individuaalse õpetamise teel . . .								
2. Tööliste kvalifikatsiooni tõstmine, sealhulgas:								
a) tehmiinimumi kursustel .								
b) stahhaanovlikes koolides .								
c) õpetamine kõrgemasse kategooriasse üleviimiseks .								
3. Teise kutseala õpetamine:								
a) eriala kursustel								
b) tehnikute, meistrite, brigaadiride, normeerijate kvalifikatsiooni tõstmise kursustel								
c) arvetöötajate kvalifikatsiooni tõstmise kursustel								

Administratsioon kohustub organiseerima 1947. a. Nõukogude Armeest demobiliseeritute ja Isamaasõja invaliidide väljaõpet ning ümberkvalifitseerimist.

25. Kaadrite ettevalmistamise plaani täitmiseks administratsioon kohustub:

a) kinnitama uusi, kvalifitseerimata töölisi nende väljaõpetamiseks brigaadides ja individuaalse õppimise korras kvalifitseeritud tööliste ja meistrite juurde;

b) mitte üle viima töölisi õppeperioodi kestel teistele töödele;

c) andma vajalikke ruume õppetööks ja varustama õppijaid kirjapaberi, kirjutamisvahendite ja näitlike õppevahenditega;

d) organiseerima õhtust töölistkooli ning varustama kooli vajaliku inventari ja näitlike õppevahenditega.

26. Õppetööst osavõtvad käitise töölised, insener-tehnilised töötajad ja teenistujad on kohustatud korralikult käima õpingutel ja täitma instruktorite ning õpetajate poolt antud õppeülesandeid.

27. Käitise insener-tehnilised töötajad on kohustatud pidevalt tõstma oma tehnilisi teadmisi, õppima tundma ja rakendama tootmises teiste ettevõtete eesrindlikke kogemusi, osutama abi uute tööliste väljaõpetamisel ja nende kvalifikatsiooni tõstmisel.

Administratsioon kohustub täiendama käitise raamatukogu uusima tehnilise kirjandusega.

28. Käitiskomitee kohustub:

a) võtma osa kursuste komplekteerimisest õpetajatega tööliste-stahhaanovlaste ja insener-tehniliste töötajate hulgast, osutama abi õppetööst täieliku osavõtu organiseerimisel ja õppetöö kvaliteedi parendamisel;

b) võtma aktiivselt osa stahhaanovlaste koolide organiseerimisest, korraldama jaoskondades ja käitise klubis loenguid, vestlusi, ettekandeid ja konsultatsioone tootmis-tehniliste küsimuste kohta, tõmmates selleks kaasa kõrge kvalifikatsiooniga insener-tehnilisi töötajaid ja tootmise parimaid stahhaanovlasi.

IV. Riiklik ja töödistsipliin

29. Riikliku ja töödistsipliini tugevdamiseks ning tootmisplaani täitmise ja ületamise kindlustamiseks võtavad administratsioon ja käitiskomitee endile järgmised kohustused:

a) administratsioon töötab välja ja viib üheaegselt kollektiivlepingu kehtestamisega ellu töö sisekorra määrused;

b) administratsioon teostab vajalikud üritused tööle ilmumise, hilinemise, töölt äraoleku ja enneaegse lahkumise tabeliarvestuse korrastamise alal;

c) käitiskomitee teostab kontrolli kehtiva seadusandluse täitmise üle töödistsipliini ja administratsiooni poolt kinnitatud töö sisekorra määruste alal;

d) käitiskomitee viib pidevalt läbi massilist selgitus- ja kasvatustööd tõeliselt sotsialistliku töödistsipliini sisendamiseks, osutab igati abi administratsioonile, töölistele, insener-tehnilistele töötajatele ja teenistujatele vajalike ürituste teostamisel tööpäeva täielikuks kasutamiseks ja tööaja ebaotustlike kulude likvideerimiseks.

30. Töölised, insener-tehnilised töötajad ja teenistujad kohustuvad täielikult kasutama oma tööpäeva, töötama praagita, täitma tootmisülesanded kohusetruult ja õigeaegselt; hoidma seadmeid, tööriistu, materjale ja muud käitise vara heaperemehelikult kui püha sotsialistlikku omandit.

V. Elamu-olustikulised tingimused

31. Tööliste ja teenistujate elamu-olustikuliste tingimuste parendamiseks kohustub käitise administratsioon eraldama 1947. a. plaani assigneeringuist rbl. uuteks elamu-kommunaalehitusteks ja elamufondi remondiks ning teostama järgmisi töid:

a) ehitama uusi maju üld-elamupinnaga m²,

b) ehitama uusi üksiktubadega ühiselamuid inimesele;

c) ehitama ühiselamuid vabriku-tehase ja tööstuskoolide õpilasele;

d) ehitama maja käitise tööliste ja teenistujate Isamaasõjas langenute lastele;

e) ehitama mehhaanilise pesukoja läbilaskevõimega kg pesu ööpäevas;

f) teostama järgmiste majade kapitaal-taastamisremont:

1. elumajade remonttöid üldsummas rbl., sealhulgas:

N tn.
 N tn.
 N tn.

2. ühiselamute remonttööd üldsummas rbl., seal-
 hulgas:

N tn.
 N tn.
 N tn.

3. Sauna-katlamaja remonttööd üldsummas rbl.

32. Elamupinna uutes majades jaotab administratsioon
 kooskõlastatult käitiskomiteega.

33. Administratsioon kohustub andma 1947. a. abi indivi-
 duaalehitajaile individuaalelamute tüüpprojektide väljatöö-
 tamise, elamute standardosade (uste, aknaraamide jm.) val-
 mistamise, materjalide kohaletoimetamise transpordi või-
 maldamise ja ehitusmaterjalide eraldamise teel järgmistes
 kogustes: lupja t, naelu kg, telliskive
 tükki, puitu ruumimeetrit, katusematerjale t,
 klaasi ruutmeetrit.

34. Tasu elamispinna ja kommunaalteenuste eest käitise
 majades elavatele töölistele ja teenistujatele määrab admi-
 nistratsioon kooskõlastatult käitiskomiteega tegelike kulude
 alusel, kuid mitte kõrgemalt Kolonna linna TSN Täitevko-
 mittee kinnitatud määradest. Tasu voodi eest ühiselamus
 määrab administratsioon kooskõlastatult käitiskomiteega
 ühiselamu ülalpidamise tegelike kulude ja ühiselamuis ela-
 vate tööliste palga alusel.

35. Administratsioon eraldab 1947. a. ruumimeetrit
 küttepuid abi osutamiseks eriti puudustkannatavate sõjaväe-
 laste ja Isamaasõja invaliidide perekondadele, väikseid lapsi
 omavatele naistele ja paljulapselistele töölistele. Kütet an-
 takse välja tasu eest omahinnaga vastavalt käitiskomitee ja
 administratsiooni ühiselt koostatud nimekirjale.

36. Käitises olevad jalanõude-, õmblus-, vildi- ja teised
 töökojad peavad teenindama ainult käitise töölisi ja teenis-
 tujaid ja nende perekonnaliikmeid. Administratsioon peab
 neid varustama remonditööde sooritamiseks vajalike mater-
 jalide ja tööriistadega kogustes, mis kindlustaksid nende
 töökodade katkestamatut tööd. Neis töökodades tehtavate

tööde hinnad määrab administratsioon kooskõlastatult käitiskomiteega.

37. Eesõigust elamispinna ja tööstuskaupade saamiseks ning olustikuliste töökodade kasutamiseks omavad Isamaa- ja invaliidid, tööinvaliidid ja need töölised ning insener-tehnilised töötajad, kes on eeskujuks oma kõrge tööviljakusega.

VI. Töölisvarustus ja ühiskondlik toitlustamine

38. Käitise sööklate ja einelaudade tööd organiseeritakse administratsiooni poolt selliselt, et kõikide vahetuste töölised saaksid sooja toitu kindlaksmääratud lõunavaheajal ja et tööline ei kulutaks sööklas aega mitte rohkem kui 30 minutit.

Selleks peavad sööklad olema varustatud inventari ja sööginõudega kogustes, mis vastaksid nende läbilaskevõimetetele.

Lõunavaheajad jaoskondades ja vahetustes määrab kindlaks administratsioon kooskõlastatult käitiskomiteega.

39. Administratsioon kohustub 1947. a. ehitama uue söökla vaguniosakonna juures läbilaskevõimega inimest ööpäevas, söökla sisustama ja avama hiljemalt
..... 1947. a.¹

40. Administratsioon kohustub:

a) viima 1947. a. lõpuks käitise abimajapidamistes sarvloomade arvu loomale, sealhulgas lehmade arvu , sigade arvu , sealhulgas emiseid ,
lammaste arvu , lindude arvu ;

saama karjakasvatussaadusi: piima tsentnerit, liha tsentnerit, mune tk.;

viima piimatoodangu ühelt lüpsilehmalt keskmiselt l, tõstma pörsaste sündivust ühelt emiselt, viima nuumsigade kaalu kg;

b) Saama 1947. a. aianduse ja põllumajanduse tooteid: kar-

¹ Tehase „Sirp ja Vasar“ kollektiivlepingu tüüpprojektis on sellele punktile lisatud: „Administratsioon kohustub avama 1947. a. kvar-
talis ravisöökla ehk ravitoitlustamise osakonna üldsöökla juurde töö-
lisele. Käitiskomitee assigneerib ravitoitlustamiseks rbl.“

tuleid tsentnerit, juurvilja tsentnerit,
 kruupe tsentnerit, tõstma viljasaagi teravilja osas
 tsentnerile hektaarilt, kartulite osas tsent-
 nerile hektaarilt, juurvilja osas tsentnerile hektaa-
 rilt;

c) saada omapüügiga kg kala, varuma
 tsentnerit marju ja seeni.

41. Administratsioon kohustub 1947. a. eraldama produkte
 abimajapidamiste ja detsentraliseeritud kokkuostu arvel
 järgmistes kogustes:

	Liha	Piim	Rasv- ained	Juurvili
a) käitise sööklatesse				
b) lasteaedades, lastesõimedes, tervisparandus-murudel, pio- neerilaagrites viibivate laste toitlustamiseks				
c) haige toitlustamiseks dieetsööklas				
d) tuberkuloosi haige toit- lustamise parandamiseks sööklas ja haigele tu- berkuloosi öösanatooriumis .				
e) lapse toitlustamiseks, kelle vanemad on lange- nud Isamaasõjas ja kes ela- vad orbude kodus				
f) Isamaasõja invaliidide lisa- toitlustamiseks				
g) külmtoitude einelaua organi- seerimiseks töölisnoorsoo õhtukoolis				

42. Individuaalse loomakasvatuse ja linnukasvatuse aren-
damiseks tööliste ja teenistujate hulgas kohustub administ-
ratsioon müüma töölistele 1947. a.:

- a) vasikaid tükki;
- b) sigu tükki;
- c) linde tükki.

43. Administratsioon kohustub kindlaks määrama TVO kaupluste, müügikioskite ja einelaudade tööd sellise arvestusega, et kindlustada kõigi käitise vahetuste tööliste tarvituste rahuldamist.

44. Käitiskomitee kohustub organiseerima sööklate, einelaudade, kaupluste, müügikioskite, käitise tööstus- ja toiduainete baaside, ladude ja abimajandite töö massilist kontrolli ja taotlema administratsioonilt nende ettevõtete töö parendamist, samuti toitlustamise parendamist ja toiduhindade alandamist.

45. Administratsioon ja käitiskomitee kohustuvad osutama igakülgset kaasabi individuaal- ja kollektiivaiapidajatele, aiamaa eraldamise, maa ülesharimise, juurvilja- ja kartuliseemnete ning istikute varumise, aiandusinventari varustamise, tünnide remontimise, saagi transportimise ja kartulite ning juurvilja hoidmise organiseerimise teel.

Tömmata 1947. a. individuaal- ja kollektiivaiapidamisele kaasa töolist ja teenistajat.

VII. Töökaitse

46. Administratsioon kohustub 1947. a. teostama töötingimuste parendamise ürituste plaani vastavalt käitiskomiteega sõlmitud kokkuleppele rublale.

47. Administratsioon kohustub:

a) ümber korraldama malmivalamisosakonnas surve- ja imemisventilatsiooni seadmeid vastavalt olemasolevale projektile, seadma sisse ventilatsiooni seadmeid mudeliosakonna ettevalmistuse jaoskonnas, maalrijaoskonnas, laiatarbeosakonna kroneerimise jaoskonnas, samuti imemisseadmed mudeliosakonna puidutöötlemismasinade juures;

kapitaalselt remontima imemisventilatsiooni seadmeid trebingi diisel nr. 2 ja vedurimontaažiosakondades (kokku 5 seadet);

b) täitma 1947. a. 15. septembriks kõik tööd osakondade ettevalmistamiseks 1947./48. aasta talveks: katuse remont, eeskodade korraldamine, uste soojendamine, akende kohale asetamine ja kittimine;

c) parandama loomulikku ja kunstlikku valgustust osakondades, puhastama valgustuslaternaid ja vahesid, klaasima osakondades aknad;

d) kindlustama töötajate varustamist keedetud ja gaseeritud veega;

e) asendama 7 rikkiläinud „Titaan“-veekeetjat uute veekeetjatega ja muretsema 4 uut saturaator-seadet;

f) sisustama terasevalu- ja diiselosakondades ravipunkte esmaabi andmiseks.

48. Administratsioon kohustub kindlustama duširuumide ja teiste sanitaar-olustikuliste seadmete tööd ja teostama järgmisi üritusi:

a) hiljemalt sisse seadma riietusruume riiete ja erirõivaste hoidmiseks järgmistes osakondades: diisel nr. 2, malmivalamise, mehhaanika-montaaž nr. 2, katla-, transpordi-, tjubingi-, veduri- ja metallkonstruktsioonide osakonnas;

b) remontima ja kasutamisele andma 1947. a. kvartalis duširuumi mehhaanika-montaaži osakonnas nr. 3 ja katlaosakonnas;

c) organiseerima ja sisustama 1947. a. naiste hügieenitoa ja lastetoitmise toa.

49. Administratsioon kohustub õigeaegselt kindlustama töölisi vastava-kvaliteedilise erirõivastuse, -jalatsite ja kaitsevahenditega maksvate normide alusel.

1947. a. kvartalis taastab administratsioon pesukoja erirõivastuse pesemiseks ja organiseerib pesukoja juures erirõivastuse parandamist.

50. Administratsioon kohustub mitte lubama ühegi uue ehk ümberpaigutatava töölise tööle asumist ilma vahenditult töökohal eelneva töökaitsealise instruktaažita töökaitse kohta.

51. Administratsioon kohustub panema kõigis osakondades välja küllaldaselt arvul töökaitsealaseid plakateid ja korraldama insener-tehniliste töötajate vestlusi ja konsultatsioone töölistele töökaitse, ohutustehnika ja kutsealalise tervishoiu küsimuste kohta.

Administratsioon organiseerib 1947. a. kursusi töökaitse ja töötervishoiu alal insener-tehnilise töötaja õpetamiseks.

52. Administratsioon kohustub andma puhkust kõigile töölistele, insener-tehnilistele töötajatele ja teenistujatele, kes omavad õigust korralisele ja lisapuhkusele, arvestades, et iga kuu läheks puhkusele mitte vähem kui 8% töölisi ja teenistujaid vastavalt käitiskomiteega kooskõlastatud graafiku järgi. Teatada puhkuseleminejaile eelseisvast puhkusest mitte hiljem kui 15 päeva enne puhkusele minekut.

Alaalistele töölistele antakse puhkust tingimata suvekuudel.

53. Tööliste ja teenistujate puhkuse paremaks organiseerimiseks viivad administratsioon ja käitiskomitee läbi järgmised üritused:

a) administratsioon töötab välja käitise puhkekoju projekti inimesele ja alustab 1947. a. kvartalis puhkekoju ehitamist;

b) käitiskomitee jaotab tuusikuid puhkekojadesse ja sanatooriumidesse vastavalt arstlike komisjonide otsustele ja puhkuse graafikule, andes tuusikuid esmajärjekorras rasketel ja kuumadel töödel töötavatele normitäitvatele töölistele.¹

54. Tööliste töötingimuste parendamiseks kohustub käitiskomitee:

a) teostama töökaitse komisjoni ja ühiskondlike töökaitseinspektorite abil kontrolli tööseadusandluse täitmise, töötingimuste olukorra ja ettenähtud tervishoidlike ürituste läbiviimise üle; kindlustama igas ametiühingu rühmas ühiskondliku töökaitseinspektori;

b) süstemaatiliselt kontrollima erirõivaste ja -jalatsite kvaliteeti;

¹ Tehase „Sirp ja Vasar“ tüüpprojekti p. 54:

„Tööliste ja teenistujate paremaks puhkuse organiseerimiseks:

a) administratsioon kohustub alustama puhkekoju (sanatooriumi) ehitamist kohaga 1947. a. kvartalis ja andma puhkekoju sanatooriumi ekspluatatsiooni 1947. a. kvartalis.

b) käitiskomitee annab töölistele ja teenistujatele tuusikut sanatooriumidesse ja puhkekojadesse, sealhulgas töölistele tuusikut, insener-tehnilistele töötajatele tuusikut, teenistujateletuusikut. Tuusikuid jaotada vastavalt puhkuse graafikule ja anda neid esmajärjekorras kuumades jaoskondades ning rasketel töödel töötavatele normitäitvatele töölistele.“

c) rangelt jälgima, et rasedatele naistele ja alaealistele antaks seadustega ettenähtud soodustused tööpäeva pikkuse, töötingimuste ja palga osas.

55. Töölise ja teenistujate ning administratsiooni vahel tekkivad töökonfliktid: seadusega määratud töötingimuste ja kinnitatud normide ebaõige rakendamine, samuti käesoleva kollektiivlepingu tingimuste rikkumine lahendatakse käitise ja osakondade hinde-vaide komisjonides, kes töötavad kinnitatud hinde-vaide komisjoni põhimääruse alusel.

VIII. Kultuuriline teenindamine

56. 1947. a. jooksul administratsioon kohustub:

- a) 1947. a. ehitama lasteaed kohaga;
- b) 1947. a. ehitama pioneerilaager lapsele vahetuses;
- c) lõpetama teatri ehitamise esimese järgu
- d) teostama kultuuripalee kapitaalremondi ja klubihoone jooksva remondi ning suveteatri ehitamise;
- e) kapitaalselt remontima staadionihoone kohaga;
- f) haljastada parke kultuuripalee ja teatri ümbruses;
- g) 1947. a. ehitama veejaama;
- h) eraldama ühiselamutes sisustatud ruume punasteks nurkadeks.

57. Käitiskomitee viib süstemaatiliselt läbi poliitilis-kasvatuslikku tööd ja massilist kultuuritööd osakondades, kultuuripalees ja osakondade ning ühiselamute punastes nurkades, organiseerib loenguid, vestlusi, lehtede ettelugemisi, isetegevust, endaharidus-, juurdelõike- ja õmblusringe jne.¹

58. Administratsioon kindlustab kultuuripaleed, lasteaedu, -sõimi, punaseid nurki ja töölisnoorsoo õhtukooli kütte, valgustuse, koristamise, valve ja remondiga.

59. Käesoleva kollektiivlepingu kehtimise jooksul võivad selle üksikud punktid muutuda administratsiooni ja käitis-

¹ Tehase „Sirp ja Vasar“ tüüpprojekti punkt 58:

„Käitiskomitee assigneerib 1947. a. rbl. tööks laste seas väljaspool kooli, pioneerilaagrite ülalpidamiseks ja sisustamiseks rbl., massilisele kultuuri- ja sporditööle rbl.“

komitee kokkuleppel, olenevalt tootmisprogrammist, kapitalmahutustest ja tootmise tehnoloogiast.

60. Kõik muud küsimused, mis ei ole käesolevas lepingus ette nähtud, reguleeritakse vastavalt tööseadusandlusele.

61. Administratsioon ja käitiskomitee kohustuvad organiseerima kollektiivlepingu vastastikuste kohustuste täitmise kontrolli kord kvartalis. Kollektiivlepingu rikkumise avastamisel on administratsioon ja käitiskomitee kohustatud viivitamatult võtma tarvitusele abinõud avastatud rikkumise kõrvaldamiseks.

Kollektiivlepingu täitmise kontrolli tulemused arutatakse läbi kord kvartalis käitise tööliste ja teenistujate üldkoosolekul ja käitise konverentsidel.

62. Administratsioon kohustub käesolevat kollektiivlepingut trükkima ja välja panema osakondades, käitise klubides ja käitise ühiselamuis.

63. Kollektiivlepingu kehtivus määratakse kuni

Käitise direktor:

Käitiskomitee esimees:

"....." 1947. a.

**TRANSPORT-MASINAEHITUSE MINISTEERIUMI JA
TRANSPORT-MASINAEHITUSE TÖÖLISTE AMETI-
ÜHINGU KESKKOMITEE DIREKTIIVKIRI
KOLLEKTIIVLEPINGUTE SÕLMIMISEST 1947. A.**

Käifiste direktoritele ja ametiühingu-
komiteede esimeestele

„.....“ 1947. a.

Nõukogude Liidu rahvamajanduse arendamise viisaastakuplaan 1946.—1950. a. kohta on suureks programmiks meie sotsialistliku Kodumaa võimsuse edasisel tugevdamisel ja Nõukogude rahva ainelise olukorra tõstmisel.

Stalinliku viisaastaku teostamisel peavad transport-masinaehituse käitiste töölised, insener-tehnilised töötajad ja teenistujad kindlustama raudteetranspordi ja teiste juhtivate rahvamajandusharude kiireimat taastamist.

1947. a. riikliku plaani kohaselt peavad transport-masinaehituse käitised kindlustama järgmiste ülesannete täitmist:

tootma magistraalvedurit, võimsat mootorvedurit, kaubavagunit (arvestades kaheteljelistes vagunites), täismetallilist reisijate vagunit, võimsat traktorit, traktori tagavaraosi milj. rubla eest, naftapumpa naftatööstustele, söekom-
baini ja söepealelaadimise ning maagipeale-
laadimise masinat, diiselmootoreid rahvamajandusele kogu võimsusega hobujõudu, sulatama tuhat tonni terast ja andma tuhat tonni valtsmetalli;

tõstma toodangut ühe töölise kohta⁰/₀, võrreldes 1946. a. töötasu suurenemisel⁰/₀ võrra;

alandama toodangu omahinda⁰/₀ võrra, võrreldes 1946. a.;

välja õpetama uut töolist ja tõstma töölise kvalifikatsiooni;

teostama elamuehitamist miljoni rubla väärtuses, elamufondi kapitaalremonti tuh. rubla väärtuses ja viima ekspluatatsiooni tuhat ruutmeetrit elamis-pinda, sealhulgas tuhat ruutmeetrit majanduslikul teel. Peale selle peavad nad 1947. a. jooksul ehitama individuaalelamut müümiseks Uurali ja Siberi tehaste töö-listele ja teenistujatele, sealhulgas maja majandus-likul teel;

teostama kultuurilis-olustikulist ehitamist miljoni rubla väärtuses, sealhulgas ehitama lasteaedu ja -sõimi lapsele;

teostama kultuurilis-olustikulist ehitamist miljoni rubla väärtuses.

Käitiste tööliste ja teenistujate ning nende perekonnaliik-mete toitlustamise ja toiduainetega varustamise parandami-seks tuleb 1947. a. kartulisaak tõsta tuh. tsentnerile ehk% võrra 1946. a. võrreldes, juurvilja saak tuh. tsentnerile ehk% võrra 1946. a. võrreldes.

Töötajate toitlustamiseks tuleb kariloomade arv 1947. a. lõpuks viia sarvloomade osas sigade osas lammaste osas tuh., kodulindude osas tuh.

Tootmisplaanide täitmiseks ja ületamiseks, tööviljakuse edasiseks tõstmiseks, töö organiseerimise parendamiseks, samuti ka majandus- ja ametiühingu-organisatsioonide vas-tutuse tõstmiseks ettevõtete tööliste, insener-tehniliste töö-tajate ja teenistujate ainelise olukorra ja kultuurilise tee-nindamise parandamisel kiitis NSVL Ministrite Nõukogu heaks möödunud aastate eeskujul Üleliidulise Ametiühin-gute Kesknõukogu ettepaneku kollektiivlepingute sõlmi-mise kohta 1947. a. ettevõtete administratsioonide ja käitis-komiteede vahel.

Vastavalt sellele valitsuse määrusele tuleb 1947. a. märtsi-aprilli kuu jooksul sõlmida kollektiivlepingud ka transport-masinaehituse ettevõtetes.

On vajalik laialdasemalt levitada parimate stahhaanov-laste töökogemusi, võtta eeskuju tootmise eesrindlikematelt inimestelt, tõsta kõiki töölisi eesrindlaste tasemele.

Kollektiivleping esitab tehase kollektiivile, tehase iga töölisele kõrgendatud nõudmisi tema tööülesannete täitmiseks ja ületamiseks, soodustab igakülgset töötajate loova initsiatiivi arendamist, suunab tööliste, inseneride, tootmise juhtide tähelepanu käitise sisseseadete hoolikale kasutamisele, materjalide, kütte, tööriistade kokkuhoidlikule kulutamisele, töö kvalifikatsiooni edasisele tõstmisele, sotsialistliku töödistsipliini vankumatule täitmisele tööliste ja teenistujate poolt.

Kõigis käitistes tuleb välja töötada organisatsioonilis-tehniliste ürituste plaan, mis on suunatud tööviljakuse edasisele tõstmisele, palju tööd nõudvate tööprotsesside mehaniseerimisele, sisseseadete otstarbekamale kasutamisele, uue tehnika rakendamisele selleks, et kiiremini alustada uute masinatüüpide tootmist.

Igas osakonnas tuleb välja töötada stahhaanovlike töömeetodite rakendamise plaan.

Transport-Masinaehituse Ministeerium ja Transport-Masinaehituse Tööstuse Tööliste Ametiühingute Keskkomitee soovivad kollektiivlepingute sõlmimisel juhendada järgnevalt:

1. Kollektiivleping sõlmitakse 1947. a. peale vastastikuse kohustusena käitise direktori ja käitise tööliste ning teenistujate kollektiivi esindava ametiühingu käitiskomitee vahel. Kollektiivleping sõlmitakse sellele kirjale lisatud tüüp-kollektiivlepingu alusel, mis on välja töötatud Kolonnas asuva Kuibõševi-nimelise veduriehitustehasele.

2. Kollektiivleping sõlmitakse ministeeriumi poolt kinnitatud käitise 1947. a. plaani alusel vastavalt lisale.

3. Kollektiivlepingutesse ei tule võtta tööseadusandlusega ettenähtud töötingimusi (ületundide rakendamine ja ületunnipalk, tasu öötöö eest, keskmise palga arvestamine, erirõivastuse ja eritoidu väljaandmise normid ning tähtajad jne.).

4. Kollektiivlepingutesse on keelatud võtta tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate palgasüsteeme, mis ei ole kinnitatud valitsuse poolt.

5. Ametiühingute käitiskomiteed peavad endile võtma kollektiivlepingutes konkreetseid kohustusi: sotsialistliku võistluse arendamiseks, sotsialistliku võistluse lepingute ja

kohustuste süstemaatiliseks kontrollimiseks; administratsiooni abistamiseks stahhaanovlike koolide korraldamisel; mahajäänud tööliste abistamiseks normide täitmisel; töötasu arvelduste kontrollimiseks ja tööseadusandluse rakendamise kontrollimiseks administratsiooni poolt.

6. Kollektiivlepingud peavad ette nägema:

a) kohustusi sisekorra eeskirjade tutvustamise osas kõigile töölistele, tabeli arvestuse kordaseadmise osas, tööliste vastutustunde kasvatamise osas neile usaldatud tööst; üritusi võitluseks tööseisakute ja praagiga;

b) leiutuste ja ratsionaliseerimiste arendamiseks, suunatud üritusi — kiireim ratsionaliseerimis-ettepanekute ellurakendamine, abi organiseerimine leiutajatele ja ratsionaliseerijatele konsultatsioonide organiseerimise näol insener-tehniliste töötajate poolt, ruumide, materjalide ja instrumentide andmine katsete sooritamiseks, mudelite ja proovitoodete valmistamiseks;

c) konkreetseid üritusi tööviljakuse edasiseks tõstmiseks 8-tunnilise tööpäeva täieliku ärakasutamise teel;

d) ülesandeid tehniliste normide rakendamise kohta, eesrindliku tehnoloogia ja töö tehnikaga relvastamise tõusu alusel;

e) üritusi sisemiste reserveride mobiliseerimiseks; kokkukohi režiimi teostamine, isetasuvusepõhimõtte rakendamine, otsustav võitlus nende kahjude vältimiseks, mis tekitatakse ebaperemeheliku suhtumise ja mittetootlike materjalide ning rahaliste ressursside kulutamisega;

f) kohustusi administratsioonile õigeaegselt täitma tootmisnõupidamistel vastuvõetud otsusi ja kohustusi käitiskomiteele tootmisnõupidamiste regulaarseks kokkukutsumiseks ning nende poolt vastuvõetud otsuste kontrollimiseks;

g) kohustusi administratsioonile ja käitiskomiteele tööstuskooli lõpetanud noorte tööliste edasise kvalifikatsiooni tõstmiseks, nende õigeks ärakasutamiseks töö ja nende kultuurilis-olustikuliseks teenindamiseks;

h) kohustusi administratsioonile ja käitiskomiteele tööliste ja teenistujate abistamiseks individuaal-aiamaapidamise ja loomakasvatuse arendamisel ning ühiskondliku toitlustamise korraldamisel.

7. Kollektiivlepingutes näidatakse ära 1947. a. assigneeringute piirides põhiliste töötingimuste parendamiseks suunataivate ürituste läbiviimise kord ja tähtajad.

Rangelt tuleb täita administratsiooni ja käitiskomitee kokkuleppes ettenähtud üritusi ohutustehnika ja töötervishoiu alal. Kokkulepe lisatakse kollektiivlepingule.

Käitiskomiteed on kohustatud organiseerima kontrolli ohutustehnika ja töötervishoiu plaanide täitmise üle.

8. Kollektiivlepingutes tuleb ette näha konkreetset üritused elamu- ja kommunaal- ning kultuurilis-olustikuliste ehituste alal — nende summade piirides, mis on ette nähtud 1947. a. plaanis. Uute majade ja ühiselamute ehitamine, olemasoleva elamufondi ja olustikulise teenindamise ehituste kapitaalremont, klubide, punaste nurkade ja teiste kultuuriasutuste ehitamine, abi individuaalelamute ehitajatele jne.

Nende käitiste kohta, mis asuvad Uuralis ja Siberis, tuleb ette näha kõiki NSVL Ministrite Nõukogu määrusega 25. augustist 1946. a. kehtestatud soodustusi, esmajärjekorras elamu- ja kultuurilis-olustikulise ehitamise laiendamine, õigeaegne abi töotajatele isikliku majapidamise soetamiseks, tööliste ja ta perekonnaliikmete varustamine tööstuskaupadega kindlaksmääratud summa ja vajaliku assortimendi ulatuses.

9. Käesoleva direktiivkirja ja tüüp-kollektiivlepingu alusel koostab direktor koos ametiühingu komiteega käitise kollektiivlepingu projekti. Kollektiivlepingu projekt arutatakse käitise üksikute vahetuste, jaoskondade ja osakondade koosolekuil. Osavõtmine neist koosolekuist on administratsioonile kohustuslik.

Kollektiivlepingu projekti arutamisele peab eelnema laialdane selgitustöö käitise tööliste ja teenistujate seas kollektiivlepingu eesmärkide, tähtsuse ja sisu kohta vestluste korraldamise teel, ajakirjanduse ja raadio kaudu selleks, et töölistes ja teenistujad oleksid täielikult ettevalmistatud aktiivselt osa võtma kollektiivlepingu arutamisest koosolekuil.

10. Tööliste ja teenistujate poolt koosolekuil tehtud ettepanekud ja parandused kollektiivlepingu kohta kantakse kollektiivlepingu arutamiskoosoleku protokollile. Käitise di-

rektor ja käitiskomitee esimees peavad hoolikalt läbi vaatama kõik ettepanekud.

Kollektiivlepingu projekt koos direktori ja käitiskomitee poolt vastuvõetud parandustega esitatakse arutamiseks käitise tööliste üldkoosolekule (ehk käitise konverentsile). Sellel koosolekul käitiskomitee esimees teeb kokkuvõtteid kollektiivlepingu arutamise kohta osakondade ja vahetuste koosolekuil.

Käitise tööliste, insener-tehnilise personaali ja teenistujate üldkoosolek ehk konverents kinnitab kollektiivlepingu lõpliku teksti. Peale selle kirjutavad kollektiivlepingule alla käitise direktor ja käitiskomitee esimees.

11. Allakirjutatud kollektiivleping esitatakse registreerimisele 6 eksemplaris, neist kolm eksemplari ministeeriumile ja kolm eksemplari ametiühingu keskkomiteele.

Kaks registreeritud kollektiivlepingu eksemplari tagastatakse käitise direktorile ja käitiskomitee esimehele. Üks eksemplar esitatakse UAKN-ile.

Kollektiivleping jõustub pärast tema registreerimist Ministeeriumi ja Transport-Masinaehitustööliste Ametiühingu Keskkomitee poolt, alates käitise direktori ja käitiskomitee lepingule allakirjutamise momendist.

12. Registreeritud kollektiivleping tuleb käitise administratsioonil paljundada ja teha teatavaks igale töölisel ja teenistujale.

Neis käitistes, kus see osutub võimalikuks, tuleb kollektiivleping trükkida trükikojas ja jaotada kätte igale töölisel ja teenistujale. Kus aga seda pole võimalik teostada, tuleb kollektiivlepingut paljundada vajalik arv eksemplare ja neid üles seada nähtavatele kohtadele käitise jaoskondades ja osakondades, punastes nurkades, klubides ning ühiselamuis.

13. Kollektiivlepingute sõlmimine tuleb teostada kõigis Transport-Masinaehituse Ministeeriumi ettevõtteis hiljemalt 1947. a. märtsi-aprilli jooksul.

Kollektiivlepingu sõlmimine tuleb lõpetada igas käitises reeglina kahe nädala jooksul.

14. Kollektiivlepingu sõlmimisel käitise direktori ja käitiskomitee vahel esilekerkinud lahkkelid lahendatakse ametiühingu keskkomitee poolt koos ministeeriumiga.

15. Kollektiivlepingu täitmise kontrolli tuleb teostada käitiskomitee ja käitise administratsiooni poolt kord kvartalis. Kontrolli tulemused arutatakse läbi tööliste ja teenistujate üldkoosolekuil või käitise konverentsidel.

*

Transport-Masinaehituse Ministeerium ja Ametiühingu Keskkomitee nõuavad käitiste direktoreilt ja ametiühingu käitiskomiteedelt kollektiivlepingute sõlmimise teostamist kui tähtsamat majandus-poliitilist üritust, mis on suunatud 1947. a. — uue stalinliku viisaastaku teise aasta — riikliku plaani täitmisele ja ületamisele; tööliste, insener-tehniliste töötajate ja teenistujate olustikuliste tingimuste ja kultuurilise teenindamise edasisele parendamisele.

NSV Liidu Transport-Masinaehituse
minister
V. MALÕŠEV

Transport-Masinaehituse Ameti-
ühingu Tööliste Keskkomitee esimees
V. SILUJANOV

TEHASE

1947. A. PLAANI ULESANDED.

1. Võrreldes 1946. a. suureneb üldtoodang% võrra.
2. Võrreldes 1946. a. suureneb põhiliste toodanguliikide toodang:

.....	% võrra,
.....	% võrra,
.....	% võrra,
.....	% võrra.
3. Toodang ühe tootmistöölise kohta kuus rubla.
4. Keskmise kuutöötasu:

töölistel	rubla,
insener-tehnilistel töötajatel	rubla,
teenistujatel	rubla.
5. Omahinna alandamine, võrreldes 1946. a., % võrra.
6. 1947. a. tuleb ette valmistada uut töölisi ning tõsta töölise kvalifikatsiooni.
7. Ulesanne elamu- ning kultuurilis-olustikulise ehituse osas määratakse kindlaks järgmiselt:

a) elamuehituse osas	rubla,
b) kultuurilis-olustikuliste ehituste osas	rubla,
c) elamispinna ekspluatatsiooni andmine	m ² ,
sellest majanduslikul teel	m ² ,
d) individuaalelamute ehitamine	maja,
sealhulgas majanduslikul teel	maja,
e) lasteaedade ja lastesõimede ehitamine	lapsele.
8. Töökaitseabinõude ja ohutustehnika kulud määratakse kindlaks järgmiselt rubla.

9. Ulesanded abimajandite alal:

a) teravilja saak	 tsentnerit
b) kartulite saak	 "
c) aedvilja saak	 "
d) kariloomade arv 1947. a. lõpuks	 tk.
e) sigu	 "
f) lambaid	 "
g) linde	 "

Peavalitsuse juhataja:

KUSIMUSED JA VASTUSED SEoses KOLLEKTIIV- LEPINGUTE SõLMIMISEGA

- Küsimus: Kas kollektiivlepingud tulevad sõlmimisele asutustes, sovhoosides ja masina-traktoriijaamades?
- Vastus: Asutustes, sovhoosides ja masina-traktoriijaamades ei ole ette nähtud kollektiivlepingute sõlmimine 1947. a. peale.
- Küsimus: Kas tuleb kollektiivlepingud sõlmida üksikuis väikestes ettevõtetes?
- Vastus: Kollektiivlepingud üksikuis väikestes ettevõtetes võib sõlmimata jätta ametiühingu keskkomitee ja ministeeriumi loal.
- Küsimus: Kas tuleb kollektiivlepingud sõlmida projekteerimis-organisatsioonides ja teaduslikes uurimis-instituutides?
- Vastus: Projekteerimis-organisatsioonides ja teaduslikes uurimis-instituutides kollektiivlepinguid ei sõlmita.
- Küsimus: Kas kommunaalmajanduse ettevõtetes (veevärk, tramm, gaasi- ja elektrivõrk, pesukojad) sõlmitakse kollektiivlepingud?
- Vastus: Kommunaal-ettevõtetes (veevärk, tramm, gaasi- ja elektrivõrk, pesukojad) tuleb sõlmida kollektiivlepingud.
- Küsimus: Kas tuleb kollektiivlepingud sõlmida Kaubandus-ministeeriumi kauplustes, vabriku-köörides ja sööklates?
- Vastus: Ei tule, sest need ettevõtted ei ole tööstuslikud ettevõtted.
- Küsimus: Kas kollektiivleping hõlmab ka ettevõtte teenistujaid, TVO ja abimajandi töötajaid?
- Vastus: Kollektiivleping hõlmab kõiki ettevõtte töölisi ja teenistujaid.
- Küsimus: Millisele tähtajale sõlmitakse kollektiivleping?

- Vastus: Kollektiivleping sõlmitakse üheks aastaks, alates lepingu allkirjutamise päevast.
- Küsimus: Kas kollektiivlepingud trükitakse rahvuskeeltes?
- Vastus: Liiduvabariikides tuleb kollektiivlepingud trükida vene ja rahvuskeeles.
- Küsimus: Kas tuleb kollektiivlepingusse võtta tööliste ja teenistujate palgasüsteeme?
- Vastus: Kollektiivlepingusse tuleb sisse võtta ainult neid palgasüsteeme, mis on valitsuse poolt kinnitatud. Ettevõttes kehtivad palgasüsteemid, mis ei ole valitsuse poolt kinnitatud, kollektiivlepingusse sisse ei võeta, vaid lisatakse lepingule vastav õiendus, kus näidatakse, kelle poolt ja millal nad on rakendatud.
- Küsimus: Premiaalpalga süsteemid mõnede tööliste gruppidele on omal ajal ÜAÜKN-iga kooskõlastatud. Kas võib neid sisse võtta kollektiivlepingusse?
- Vastus: ÜAÜKN-iga kooskõlastatud premiaalpalga süsteemid tuleb kollektiivlepingusse sisse võtta, kuna nad omal ajal on välja töötatud ja kehtestatud valitsuse ülesandel.
- Küsimus: Kas tuleb kollektiivlepingus ette näha administratsiooni vastutavust õigeaegse palga väljamaksmise eest töölistele ja teenistujatele?
- Vastus: Kollektiivlepingus tuleb ära näidata palgamaksmise tähtajad, nii avansi- kui ka kuu lõpu arvestuse maksmiseks. Viivitus palgamaksmisel on tööseadusandluse rikkumine, mille eest kannab administratsioon vastutust.
- Küsimus: Kas võib kollektiivlepingusse sisse võtta üritused, mis viiakse läbi direktori fondi arvel?
- Vastus: Direktori fondi arvel läbiviidavaid üritusi võib kollektiivlepingusse sisse võtta.
- Küsimus: Kas tuleb kollektiivlepingusse sisse võtta kutsealade nimekirja varustamiseks eriseebi, eripiima ja erirõivastusega?
- Vastus: Kollektiivlepingusse tuleb sisse kirjutada, et administratsioon kohustub varustama eriseebi, eripiima ja erirõivastusega neid töölisi, kellele see on seadusandlusega määratud.

Küsimus: Kas tuleb jätkata töökaitsealaste lepingute sõlmimist, või tuleb seda lõpetada seoses kollektiivlepingute sõlmimisega?

Vastus: Töökaitsealaste lepingute sõlmimist tuleb endiselt jätkata. Kollektiivlepingusse tuleb sisse võtta administratsiooni põhilised kohustused sel alal. Töökaitsealane leping tervikuna lisatakse kollektiivlepingule.

Küsimus: Millist vastutust kannab administratsioon juhul, kui ta ei täida oma kohustusi kollektiivlepingu alal?

Vastus: Kollektiivlepingu rikkumise eest võetakse ettevõtte vastavad majandustöötajad administratiivsele vastutusele. Kollektiivlepingu kuritahtliku rikkumise juhtudel võetakse süüdlasi vastutusele vastavalt VNFSV Kriminaalkodeksi § 134.

Küsimus: Kas tuleb kollektiivlepingus ette näha ka ületundide tegemise korda?

Vastus: Ületunnid on lubatud ainult seadusega ettenähtud erandjuhtumel. Sellepärast ei tule kollektiivlepingusse võtta ületundide tegemise korda.

Küsimus: Kas tuleb kollektiivlepingus ette näha ettevõtte abimajapidamise saaduste tarvitamise korda?

Vastus: Vastavalt NSVL Ministrite Nõukogu määrusele 3. IV 1944. a. tuleb abimajandite ja detsentraliseeritud kokkuostu teel ettevõttele varutud saadustest 75% tarvitada tööliste lisatoitlustamiseks ja 25% teenistujate ja ettevõtte juhtivate töötajate lisatoitlustamiseks.

Vastavalt sellele tuleb ette näha, kui palju ja milliseid 1947. a. plaani järgi ettevõttele varutavaid saadusi peab eraldama üksikutele toitlustamisliikidele, samuti tuleb ette näha administratsiooni kohustusi — esitada käitiskomiteele iga kuu abimajandite ja detsentraliseeritud kokkuostu saaduste varumise ja jaotamise kuuplaan.

LENINGRADI ETTEVÕTETE KOLLEKTIIVIDE ULESKUTSE KÕIGILE NÕUKOGUDE LIIDU TÖÖSTUSE TÖÖLISTELE, INSENERIDELE, TEHNIKUILE, MEISTREILE JA TEENISTUJAILE

Kallid seltsimehed!

Tänavu pühitseme Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäeva. Meie maa on nende aastatega sooritanud pika ajaloolise teekonna. Bolševike partei ja Lenini ning Stalini juhtimisel lõi Nõukogude rahvas maailmas esimese võimsa sotsialistliku riigi, ehitas üles sotsialistliku ühiskonna, kujundas põhiliselt meie kodumaa ümber, muutes ta mahajäänud maast võimsaks tööstus- ja kolhoosiriigiks. Oma vabadust ja sõltumatust Teise Maailmasõja sõjaliste katsumuste raskel ajastul kaitstes, oma kõige õelamaid vaenlasi, saksa fašiste ja jaapani imperialiste pihuks ja põrmuks lüües kindlustas Nõukogude rahvas Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni saavutusi. Nõukogude võimu aastail lõi Nõukogude Liidu rahvaste sõprus õitsele. Nõukogude töölised, talupojad ja intelligents — need on sotsialistliku elu tõelised loojad, need on uued, Lenini-Stalini ideede vaimus kasvatatud inimesed. Sotsialismi suurte saavutuste tulemusel meie maal on tekkinud kõigi sotsialistliku ühiskonna töötajate täielik moraalne ja poliitiline ühtsus.

Nüüd arendab Nõukogude rahvas võitlust uue stalinliku viisaastaku teise aasta plaani edukaks täitmiseks ja ületamiseks. Nõukogude võimu lähenevat 30. aastapäeva võtame vastu suure tööentusiasmi tähe all. Sotsialistliku tööstuse töötajad on uue viisaastaku esimesel aastal saavutanud olulisi tulemusi saksa okupantide poolt purustatud ettevõtete taastamisel, on tunduvalt suurendanud toodangut ja peajoontes lõpetanud sõjajärgse ümberkorraldamise. Neile viisaastaku esimese aasta tulemustele toetudes on meil täielikult võimalik viisaastaku teisel aastal veelgi tõsta tööstuse taastamise ja toodangu suurendamise tempot. Selle pandiks on samuti vabrikute ja tehaste tööliste ja teenistujate üha

kasvav grandioosne tööentusiasm, mis on suunatud saksa fašistlike anastajate poolt majandusele tekitatud haavade kiiremale parandamisele, seltsimees Stalini poolt Nõukogude Liidu rahvamajandusele esitatud ülesannete kiiremale täitmisele.

Meie, Leningradi ettevõtete töölised, insenerid, tehnikud, meistrid ja teenistujad, oleme andnud oma panuse üldrahvalikku üritusse, täites 1946. a. riikliku plaani enne tähtaega.

Lenini linna töötav rahvas, linna, kus esimesena lehvib Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni võidukas lipp, on sammunud kõigis sotsialistliku ülesehitustöö etappides Nõukogude kodumaa õitsengu õnne eest võitlejate kolonni eesotsas. Isamaasõja perioodil saavutas Leningrad endale kangelaslinna kuulsuse. Kõikidel on teada, millise raske kaotuse osaliseks sai Leningradi tööstus sõja- ja vaenlase blokaadi aastail. Kuid sellest hoolimata on Leningradi töötav rahvas leidnud jõudu, võimalusi ja reserve, et oma kuulsa linna tööstuse taastamist kiiresti edasi viia. Leningradlaste ennastohverdava töö tagajärjel osutas Lenini linn vabrikute, tehaste ja elektrijaamade taastamise tempo tunduvalt suuremaks, kui oli plaanis ette nähtud. 1946. aasta plaani täitis Leningradi tööstus kolm nädalat enne tähtaega, paljud ettevõtted lõpetasid aga plaani täitmise kuu aega enne tähtaega. Aastaplaani täitis Leningradi tööstus 109,3%-liselt, lastes toodangut välja 47% rohkem kui 1945. aastal. Käiku rakendati kümneid taastatud osakondi ja töökodasid, tuhandeid uusi tööpinke, masinaid ja agregate. Peajoontes on taastatud ka Leningradi tööstuse energeetikabaas. Leningradis on nüüd käiku lastud kõik enne sõda töötanud ettevõtted ja kangelaslinn sammub kindlalt toodangu sõjaeelse taseme täieliku taastamise teed.

Neid edusamme tegi Leningradi töötav rahvas selletõttu, et meile on sõjajärgse stalinliku viisaastaku plaani täitmine eluliselt tähtis. Leningradi tööstuse taastamine on kujunenud Leningradi töötajate üldrahvalikuks ürituseks. Leningrad kui kõige eesrindlikum, tehniliselt eeskujulikult organiseeritud ja võimsa masinaehitustööstuse keskus taastub edukalt. Selle ülitähtsa riikliku ülesande täitmisel on Lenini linna töölised hakanud massiliselt tõstma oma kvalifikatsiooni. Selle tagajärjel on Leningradis võtnud suurt hoogu

töölise tööstuslik väljaõpetamine. Ainuüksi 1946. aastal õpetati Leningradi vabrikuis ja tehastes välja ning valmistati ette üle 150 000 kvalifitseeritud töölise.

Kõik see lubab meil nüüd endile esitada uusi tõsiseid ülesandeid ja veel kiiremini edasi liikuda viisaastakuplaani täitmise teel.

Sõjajärgse stalinliku viisaastaku teise aasta tootmisplaani näeb ette hoopis suurema tööde mahu kui 1946. aastal. Sellest hoolimata tunneme endis jõudu ja meil on selleks ka reaalseid võimalusi, et ületada 1947. aasta riiklik plaan kõigi liikide osas.

Kaalunud oma võimalusi ja oma reserve arvestades kohustuvad meie ettevõtete kollektiivid:

täitma Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aasta-päeva tähistamiseks sõjajärgse viisaastaku teise aasta plaani enne tähtpäeva, 7. novembriks 1947.

Selle kohustuse täitmiseks arutas iga meie ettevõtte kollektiiv läbi ja rakendas konkreetsed abinõud, mis näevad ette esitatud ülesande täieliku täitmise, tööjõudluse edasise tõstmise ja toodangu omahinna alandamise, väljalastavate saaduste kvaliteedi tõstmise, tehnoloogiliste protsesside viimistlemise ja kõige uuemate ning tõhusamate tootmismetodite rakendamise.

Samuti võtame endile kohustuse kohandada meie käitisi uut tüüpi turbiinide, turbogeneraatorite, hüdrogeneraatorite, erivõimsusega elektrimasinate, laevade, ääsi puhurite, koksiekshaustorite, kuivketruuse linavaterite, värtenketrusmasinate, kaleviketrus- ja teiste tekstiilmasinate, kaablisaaduste, elektrivaakuumaparaatide, raadiolampide, massikaupade jne. valmistamiseks ja asuda nende tootmisele 1947. aastal.

Samuti peame tähtsaks ülesandeks programmi täitmist elumajade taastamise, ehitamise ja tööliste ning teenistujatele kasutada andmise osas. Elamuehitusplaani täitmine peab kujunema niisama tingimusteta kohustuslikuks nagu tootmisplaani täitmine. Sellest lähtudes kohustume kindlustama elamuehitusplaanide ennetähtaegse täitmise.

Pidulikult neid kohustusi endale võttes kutsume kõiki Nõukogude tööstusettevõtete töölisi, insenere, tehnikuid, meistreid ja teenistujaid laialdaselt arendama üleliidulist

sotsialistlikku võistlust uue stalinliku viisaastaku teise aasta tootmisplaani täitmiseks 7. novembriks 1947.

Meie ettevõtete töötajad mõistavad, et stalinliku viisaastaku teise aasta plaani ennetähtaegne täitmine sõltub kõigi Nõukogude Liidu tööliste, meistrite, inseneride ja tehnikute heast ning pingelisest tööst ja kõigepealt metallurgia-, kivisöe- ning naftatööstuse tööst.

Seltsimehed metallurgia-, kivisöe- ja naftatööstuse tööliised, insenerid, tehnikud, meistrid ja teenistujad! Pöördume eriliselt teie poole ja kutsume teid ulatuslikult arendama sotsialistlikku võistlust uue stalinliku viisaastaku teise aasta plaani ennetähtaegseks täitmiseks.

Mida kiiremini ja mida rohkem anname oma maale metalli, kiviütt, naftat, masinaid, tööpinke, aparaate, põllutööriistu ja massikaupu, mida rohkem ehitame elumaju, seda kiiremini kindlustame Nõukogude riigi majandusliku võimsuse edasise kasvu, seda kiiremini tõstame töötava rahva hüvangut ja rahuldame tema elulisi nõudeid.

Seltsimehed! Mobiliseerime kõik jõud, kogu initsiatiivi uue viisaastaku teise aasta plaani tingimusteta täitmiseks. Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäevaks, töötava rahva suureks pidupäevaks! Kõrgemale sotsialistliku võistluse lipp. Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 30. aastapäeva auks! Toome oma Nõukogude kodumaale uut kuulsust uute edusammudega sotsialismi ülesehitamisel! Tähistame Oktoobrirevolutsiooni kuulsusrikast aastapäeva sotsialistliku võistluse uue võimsa puhanguga, kogu meie majanduse ja kultuuri uue suure tõusuga! Anname oma kindla nõukoguliku töötussõna seltsimees Stalinile, et me täidame endile võetud kohustused kindlalt ja täpselt, bolševistlikult!

Elagu meie võimas sotsialistlik kodumaa!

Elagu Üleliiduline Kommunistlik (bolševike) partei, Lenini-Stalini partei, meie võitude innustaja ja organiseerija!

Elagu Nõukogude rahva juht suur Stalin!

Vastu võetud Lenini, Punalipu ja Töö Punalipu ordenit kandva Kirovi-nimelise tehase, Lenini ordenit kandva Stalini-nimelise metallitehase, Lenini ja Punalipu ordenit kandva te-

hase „Bolševik“, Lenini ja Töö Punalipu ordenit kandva S. M. Kirovi nimelise tehase „Elektrosila“, Lenini ordenit kandva Ordžonikidze-nimelise Balti tehase, Töö Punalipu ordenit kandva Lenini-nimelise masinaehitustehase, Lenini ja Töö Punalipu ordenit kandva Karl Marxi nimelise tehase, Isamaasõja I järgu ordenit kandva polügraafiamasinate tehase „Lino-type“, tehase „Sevkaabel“, Lenini ordenit kandva tehase „Svetlana“, tehase „Krasnõi Treugolnik“, Lenini ordenit kandva vabriku „Skorohod“, Thälmanni-nimelise peente ja tehniliste kalevite kombinaadi, Kirovi-nimelise ketrusniidikombinaadi ja Mikojani-nimelise kondiitrivabriku tööliste, inseneride, tehnikute, meistrite ja teenistujate koosolekuil.

Vastutav toimetaja E. SIKK.

Центральный Совет Профсоюзов Эстонской ССР.
Инструкции по заключению коллективных договоров на 1947 г.

На эстонском языке.

Ladumisele antud 5. III 1947. Trükkimisele antud 8. III 1947. Paber 56×79 cm ¹/₁₆. Trükiarv 1200. Trükitähti trükipoognas 37 760. Trükipoognaid 5. Arvutuspõognaid 4,27. MB-02473. Tellimise nr. 348. Trükikoda „Punane Täht“, Tallinn, Pikk 54/58.

M

A-16495
8

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00538518 4